

**TRANSCRIPT VAN DE VERENIGDE VERGADERING VAN HOOGHEEMRAADSCHAP DELFLAND**  
**d.d. 18 februari 2016**

---

**Opening**

De voorzitter: Goedemorgen. Als iedereen langzamerhand wil gaan zitten. Goedemorgen. Het is 9 uur. De vergadering is geopend, dus we gaan eens kijken hoe dat hier werkt. Het is de eerste keer dat we het in deze ruimte doen, in onze tijdelijke huisvesting, dus ik moet ook een beetje links en rechts rondkijken hoe dat gaat. Maar voordat ik nou echt aan de vergadering begin hebben we nog twee dingen aan het begin. We hebben vanmorgen onze nieuwe jeugddijkgraaf uitgenodigd, Tim van Marrewijk en die komt zo meteen dus even vertellen wie hij is, daar zijn we heel benieuwd naar – nou, ik weet het natuurlijk al, maar ik wilde graag hem de gelegenheid geven om even te vertellen wie hij is, zodat u ook even kennis kunt maken. Dus Tim, hij zit nog achterin, kom naar voren. Er staat een microfoon hier. Je moet even een knopje aanzetten, dat wordt nu voor je gedaan.

De heer Van Marrewijk: Goedemorgen allemaal. Mijn naam is Tim van Marrewijk. Ik ben 16 jaar oud en ik woon in Naaldwijk. Nou, Naaldwijk, toch wel een beetje het centrum van het Westlandse kassengebied. En in het kassengebied, daar is veel water in omloop. De planten moeten water hebben, maar er moet ook veel water afgevoerd worden. Ik zit op school op het Groene Lyceum in Naaldwijk. Op school kwam een vacature vrij als jeugddijkgraaf. Ik besloot een motivatiebrief te schrijven, omdat je hier veel leert over water, je leert nieuwe mensen kennen en je doet veel nieuwe ervaring op, zoals bijvoorbeeld deze presentatie. Wat ga ik doen als jeugddijkgraaf. Als jeugddijkgraaf ga ik jongeren betrekken bij waterschappen. Want ja, zonder waterschappen zouden de gevolgen van overstromingen niet te overzien zijn. Ook ga ik meer bekendheid geven over waterschappen, zodat jongeren misschien eerder een opleiding kunnen kiezen in deze sector. Dit doe ik natuurlijk niet alleen, want dit doe ik samen met de andere jeugdbestuurders van het nationale waterschapsbestuur. Zo kunnen zij ook samen proberen dit te bereiken. Bedankt voor dit korte woordje. Hebben jullie nog een vraag?

De heer Nanninga: Voorzitter, we hebben in het kassengebied een enorm probleem van vervuiling door bestrijdingsmiddelen. Heb je een idee hoe jij dat dan gaat aanpakken?

De heer van Marrewijk: ...

De voorzitter: Ik kom nu bij de heer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank je wel Tim voor dat je hier bent en even naar ons toe het woord wil voeren. Heel dapper, heel goed. Wat zie jij om je heen bij je medescholieren, bij je medemensen om je heen, wat men ziet als problemen met het water of iets waaraan gewerkt moet worden of wat ze het meest leuke vinden aan water, waar we voor zouden moeten gaan?

De heer van Marrewijk: Water is natuurlijk om in te zwemmen. Dat zijn de leuke kanten. Maar ja, ook gevaarlijke kanten, want ja, je weet niet wat er gebeurt als er overstromingen zijn.

De voorzitter: De heer Schouffoer.

De heer Schouffoer: Ja ik wilde vragen of onze jeugddijkgraaf ook een twitter-account heeft. Nog niet. Zit je op Instagram? Mooi, dan gaan we je daar zoeken.

De voorzitter: Klinkt dreigend. Dan gaan we hem daar zoeken. Mevrouw Jans.

Mevrouw Jans: Dank je wel dat je hier bent. Dank u wel voorzitter, jeugdvoorzitter dat u hier bent. Nu alle waterschappen een jeugdbestuur hebben, is het misschien ook wel een idee om een jeugd-deltacommissaris te hebben. Wat vindt u daarvan?

De heer van Marrewijk: Ik heb eerlijk gezegd geen flauw idee wat dat inhoudt.

Mevrouw Jans: Even, een deltagcommissaris is een superdijkgraaf, maar dan eigenlijk voor heel Nederland en ja, het zou ook wel leuk zijn om ook op dat niveau iemand, een jeugdbestuur te hebben.

De voorzitter: Komen we nog wel over te praten. Dat begrijp je. Ik kijk nog even verder. Mevrouw Eekhout.

Mevrouw Eekhout: Voorzitter, dank u wel. Ik ga niks aan je vragen, want het is al heel erg dapper dat je hier staat. Dus ik wil je eigenlijk bedanken dat je zo gemotiveerd bent geweest om een brief te schrijven en zo enthousiast. En wij staan allemaal op de site van Delfland, dus als je een keer eens met ons wil praten, of iets wil weten, ben je bij ons, bij de VVD, welkom en ik neem aan ook bij anderen hier in de Verenigde Vergadering. Heel veel succes en heel dapper dat je hier staat.

De heer van Marrewijk: Bedankt.

De voorzitter: Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn: Dank u wel. Tim, wij wensen jou heel veel succes. Wij als fractie Ongebouwd, agrarische hoek net naast het Westland. Zelf ook een gezin met jonge kinderen. En ook daar praten we veel over het water en ja, probeer het via educatie op school en noem maar op, wensen we jou heel veel succes ermee.

De voorzitter: Dan mevrouw Ter Woorst.

Mevrouw Ter Woorst: Dank u wel, voorzitter. Tim, dank je wel, voor je inleiding en er werd al gerefereerd aan de opgave voor schoon water in het Westland, we gaan een zwemplas aanpakken daar, Prinsenbos, misschien zwem je daar wel eens. En omdat jij een hele andere doelgroep vertegenwoordigt dan waar ik normaal gesproken mee praat, mag ik jou een keer om advies vragen hoe je scholen en water kunt bereiken? Mogen wij een keer een afspraak maken?

De heer van Marrewijk: Prima, is goed.

De voorzitter: Dan tot slot, de heer Belt.

De heer Belt: Dank u voorzitter. Tim, hoe kunnen wij jou nou helpen in je belangrijke rol?

De voorzitter: Dus, hij staat aan het begin, dat geef ik gewoon mee. Toch even ophalen wat ik al eerder vertelde is: Tim is uit een competitie ook voor gekomen.... Ja, zo'n nieuw pand tijdelijk heeft zo zijn storingen. Er is ook een competitie geweest, dat vind ik ook het knappe, waar Tim al aan meegedaan heeft. Dus zijn pitch is duidelijk door de jury als beste eruit gehaald en zo is hij het ook geworden, maar we hebben wel gezegd: we

willen graag met de anderen, die ook zich toen hadden kandidaat gesteld om samen met Tim om Tim heen wat te organiseren. We gaan ook wat nog – dat is tenminste een conceptidee – rond het kering huis wat doen met deze jongens en meisjes en daarin gaan we ook nog een aantal VV-leden betrekken. Dus u wordt ook nog een keer benaderd om daar nog eens – wat, weten we nog niet, maar we willen die verbinding wel leggen en dan zijn we weer een tijdje verder en dat geeft ook nog wel aardig discussie onder elkaar. Dus dat komt er nog aan. Tim, hartstikke bedankt, fijn dat je er was. Succes hebben we elkaar al gewenst. Ik zou zeggen, we zijn collega's, in leeftijd verschillen we iets, maar dat overbrug ik dan nog net. Dank je en een prettige dag verder. Nou heb ik nog een punt – voordat ik aan die agenda echt toe kom – het is nog in de oude VV dat het VV-lid mevrouw Jans nog eens aandacht vroeg voor de discriminatie die bestaat hier in dit hoogheemraadschap. Omdat een groot aantal mannen kunnen een das van Delfland dragen, dat zijn er niet veel vandaag, we hebben er toch gelukkig een als symbool aan tafel zitten. Nee, maar dat staat je ook niet.... Ik heb het nu over de discriminatie die in ieder geval nadrukkelijk door mevrouw Jans naar voren gebracht is, want ja, dit soort dassen aan dames geven, dat kan, maar het werkt niet echt. Dus toen is er gezegd; kijk nog eens naar een andere vorm. Dus daar hebben we ook contact over gehad, we hebben een aantal verschrikkelijke dingen laten zien uit onze oude oorlogsvoorraad, maar die waren niet meer van deze tijd om nog te gebruiken. Dus uiteindelijk is er een ander gevonden. Dat weet ze wel. En straks na afloop, voor de dames die het graag willen, is er dus een – ik laat hem even zien, u krijgt hem ingepakt, dus als u hem niet wil hebben, dan meldt u zich niet bij mij, ik neem het u niet kwalijk, als u het wel wil, dan moet u het bij mij afhalen. Dus dit is – er staat ergens nog iets van Delfland op, het is getest en gekleurd. Dit is de nieuwste die er is.... Wilt u dat straks hebben... hij is goedgekeurd door mevrouw Jans dus... en door de raad van advies en de raad van commissarissen en de aandeelhouders. Je kunt hem in allerlei vormen strikken, je kunt hem als hoofddoek gebruiken, als sjaal. Je kunt er een kussentje van maken. Er zijn geen antwoorden op deze vragen.

## 1. Vaststellen agenda

De voorzitter: Goed, ik ga nu heel snel naar de agenda, want anders komen we niet voor het donker thuis. Over de vaststelling van de agenda. Ik heb wel gemerkt, er zit wat verwarring links en rechts over wat nou op die besprekingsstukkenlijst staat of niet, dus daar kijk ik straks nog even naar. Maar kijk even over de stukken. Ik ga gewoon de rij af.

De heer Nanninga: Voorzitter, ik wil graag een cadeautje overhandigen aan iemand, dus ik wil vragen waar dat het beste past.

De voorzitter: Nou, dat doe ik aan het eind van dit agendapunt, vaststelling agenda. Anders zit degene die hem krijgt, dat weten we natuurlijk niet, in spanning. De heer Schouffoer over de agenda.

De heer Schouffoer: Ik zou graag de stukken 07.02 en 07.13 in de commissie bespreken. Dat gaat over mijn vraag in het klimaatverdrag en mijn vraag over precario. Verder heb ik een motie die vreemd is aan de agenda en ik vraag me af wanneer we die zouden kunnen behandelen.

De voorzitter: Die komt dan – heeft die motie nog een titel of een naam, gaat die ergens over?

De heer Schouffoer: Ja, die gaat over kustbescherming.

De voorzitter: Oké, dan heet die motie Kustbescherming en die komt dan na of voor de hamerstukken als eerst aan de beurt. Ik kijk even verder. De heer Hombergen, die had ook een aantal stukken al door willen laten leiden.

De heer Hombergen: Klopt en daar heb ik een aanvulling op. Wij willen graag gebruik maken van het vragenronde. Dat kondig ik alvast aan en we willen een aantal stukken bespreken in de commissies, dat zijn 07.01, de informatiebeveiliging; 07.05 de klimaatadaptatie; 07.08, dat is de Maasdijk en 07.16, dat is de Groote Lucht en voorts is mijn fractie ervan uitgegaan dat het geheim ingekomen stuk vandaag ook behandeld gaat worden. Ik denk na afloop. Het is wel ter behandeling vandaag he?

De voorzitter: Ik kom straks daarop terug. De stukken die genoemd worden, doorgeleid. De heer Nanninga.

De heer Nanninga: Ik wil nog graag ook een paar stukken doorgeleiden. 07.17, NAM-boring; 07.06 Handhaving; 07.05 Klimaatadaptatie is al genoemd en 07.02 heb ik een aanvullende vraag naar aanleiding van de vragen van natuur. En ik had dezelfde vragen over 07.17, ik wist niet precies wat de bedoeling daarvan was, maar ik begrijp dat we dat vandaag dan behandelen. Het antwoord is ja.

De voorzitter: Nou, ik zeg niets hier over onderwerpen die ik niet ken, die op een geheime lijst staan, dus ik weet niet waar u het over heeft. Zo simpel heb ik het... om het maar even strak te houden, want u doet iets wat niet kan, he? Iets noemen wat in een geheim stuk staat. Niet doen hoor, geeft echt een groot probleem zo meteen. Ik heb zo straks gezegd, aan het eind komt hij, het staat op de agenda hier. Ik kom er straks op terug. Ik kijk even nog verder. Ja, mevrouw Hoogerwerf.

Mevrouw Hoogerwerf: Dank u wel, voorzitter. Ik wil graag van de gelegenheid gebruik maken om een motie in te dienen. Motie TTIP en die ook graag toe te lichten alstublieft.

De voorzitter: Die voegen we toe na de motie Kust, als tweede, aan de agenda toegevoegde onderwerpen.

Mevrouw Eekhout: Voorzitter. Ik heb – voordat ik vraag om naar de commissie te sturen – een vraag over ingekomen stuk 07.04, verslag van de bestuursconferentie. Wat ons betreft is het akkoord met kennisneming, mits het stuk niet later alsnog blijkt een formele status te hebben en anders willen we hem graag alsnog in BOB kunnen behandelen. Dan staat er 07.15, dat is een vooraankondiging van een lezing Midden-Delfland. Die lezing is inmiddels voorbij. Dus de vraag is of zoiets voortaan gewoon per mail naar ons toe kan komen. Dan heb ik nog ten aanzien van 07.16, vertrouwelijk, 07.17 geheim, een aantal opmerkingen, maar ik begrijp dat die straks in de beslotenheid nog terugkomen, dus die zal ik dan daar maken en ook uitleggen waarom ze eventueel naar de commissie zouden moeten.

De voorzitter: Ten aanzien van het eerste klopt dit, het is geen formeel stuk. Ik kijk nog even verder. Ja, mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn: (*microfoonstoring*)

De voorzitter: Dank. Dan zijn we .De heer Schouffoer alsnog.

De heer Schouffoer: Ja, voorzitter, ik wou ook graag gebruik maken van de vragenronde om iets te vragen over asset management, dat zou ik bij een agendapunt gedaan hebben, maar dat is nu een hamerstuk gebleken.

De voorzitter: Wacht even, nou begrijp ik niet. We hebben geen vragenronde. Maar u heeft zich niet aangemeld. De heer Hombergen heeft zich conform het reglement op tijd aangemeld. Ja, dus daar zijn we heel streng in.

De heer Schouffoer: Ik zal mijn vraag op een ander moment in de vergadering stellen.

De voorzitter: Ja goed, ik kijk nog even naar die besprekstukken, of we nu volstrekt helder hebben welke straks aan de orde komen. We hebben dus een besluit tot benoeming plaatsvervangend commissielid, daar stond dus eerst nog de delegatie vaststellen legger op, maar het onderliggende stuk is dus als hamerstuk gedaan en de vraag was – nou moet ik even checken bij u, zo hebben we het ook afgesproken, dat de wijzigingen zijn doorgevoerd. Mocht u aanleiding zien dat het niet goed gewijzigd was, dan werd het besprekstuk en anders blijft het gewoon hamerstuk. Dat was de opzet. Ik kijk nog even rond, of een van u zei: ik heb de wijzigingen gezien, maar ik ben niet tevreden of ik wil nog wijzigingen. Dat is het stuk delegatie vaststellen legger, dat is B03. Dat is nu hamerstuk. Dan houden we over nog de kadernota 2017 gemeenschappelijke regeling slibverwerking en de rest is hamerstukken. Even dat we – er zijn nogal wat versies achter elkaar gekomen – om te voorkomen dat we verwarring hebben. Ja? Mevrouw Eekhout nog een vraag.

Mevrouw Eekhout: Ja voorzitter, ik ben een ding vergeten. In de oproepbrief voor deze vergadering staat 9 uur voor aanvang, maar boven de agenda staat 09.30 uur. Dus dat wou ik nog even...

De voorzitter: Dat klopt, dat hebben wij ook gezien. Onuitroeibare dingen die in het oude systeem zitten, die dan weer eruit komen. Maar gelukkig, u allen wist de goede tijd. Nou we gaan verder. We hebben een lijst van besluiten en toezeggingen... Ja, de heer Simon.

De heer Simon: Ik heb de ingekomen stukken gezien en ik zie daar wel een trend ontstaan vanuit de wens vanuit de VV, dat alle ingekomen stukken worden voorzien van een oplegnotitie. Ik vind dat een goede zaak, alleen ik zal het niet een voorstel noemen, maar inderdaad gewoon een notitie. Dat zal het kunnen bevorderen. Maar ik vind het een goed initiatief.

De voorzitter: Nou, we hebben afgesproken in het overleg met de fractievoorzitters dat we sowieso naar de stukkenstroom van ingekomen stukken gaan kijken, de soms omslachtige manier van eerst hier, dan naar de commissie. Dat gaat op termijn ook wel weer anders. Dan kijken we sowieso. Dus we kijken niet heel structureel nu naar veranderingen, maar gewoon...

## **2. Lijst van besluiten en toezeggingen V.V. 17 december**

De voorzitter: 02 is de lijst van besluiten en de toezeggingen. Er zijn verder geen opmerkingen binnengekomen, dus vastgesteld.

De heer Schouffoer: Voorzitter, ik heb toch een opmerking bij de toezeggingenlijst. Die actiepuntenlijst. Gaat over actie b.09. Er staat nu letterlijk: er wordt in de jaarrekening van Delfland aandacht besteed aan de effecten van de OAS. Nou ben ik bij de Jezuïeten op school geweest en ik denk ja, in iedere jaarrekening zal inderdaad dat worden opgenomen. Waar ik om had gevraagd en wat de hoogheemraad Smits had toegezegd is een apart kopje in de jaarrekening om daar de resultaten te melden van het bestuursakkoord water en de samenwerking in de afvalwaterketen. En eigenlijk ging het debatje dat ik met de heer Smits had erover dat mevrouw Peijs een hele scan heeft gedaan, dat dat resultaat heeft opgeleverd, van wat hebben de waterschappen, in casu, wat heeft Delfland nou bereikt aan de doeleinden die afgesproken zijn in het bestuursakkoord water. En het was een suggestie – en ik meen dat de hoogheemraad dat ook had toegezegd – om daarover expliciet aandacht op te nemen in de jaarrekening. Dus ik zou dat graag met u zo willen noteren.

De voorzitter: We zoeken hem nog even na, dan zullen we hem conform de notulen... Luister nog even af wat er precies toegezegd is en dan nemen we dat op. Goed, dan ben ik bij – er zijn geen in...

### **3. Mededelingen**

De voorzitter: Ja, mededelingen was ik mee bezig. Mevrouw Hilders is wegens ziekte afwezig. Even verder kijken. Ja, nog even over de temperatuur hier, die kan oplopen. Dat ligt niet aan de onderwerpen waarschijnlijk, maar dat heeft te maken met dit gebouw. Er zijn grenzen aan wat wij kunnen regelen. Dus u moet het maar manmoedig, of vrouwmoedig doorstaan, we kunnen er niet veel aan doen. Dus windt u zich vooral niet op vandaag, laat ik dat zo zeggen. Ja, maar ja, dan heeft u weer een koude stijve nek van de kou enzo. Goed, dat gezegd hebbende, ga ik naar het volgende.

### **4. Insprekers**

De voorzitter: Er waren geen insprekers.

### **5. Vragenronde**

De voorzitter: Vragenronde. De heer Hombergen heeft zich gemeld. Als die aan voor mij aan zijn rechterkant, voor hem aan zijn linkerkant, aan de heer Smits die zal reageren aan de andere microfoon plaatsnemen. Het woord is aan de heer Hombergen.

De heer Hombergen: Meteen een vraag aan de bode. Ik heb iets uitgeprint dat even uitgedeeld moet worden. Dank u wel. Want dan weet een ieder waar ik graag even de dialoog over aan wil gaan. Beste mensen. Zoals wij wellicht wel uit de pers hebben vernomen, is er nog steeds veel rumoer over de kwijtschelding. Het afschaffen van de kwijtschelding van de waterzuiveringsheffing. Op dit moment loopt er een actie met de titel: Delfland de pot op. En die circuleert via allerlei gremia, via facebook, via twitteraccounts en dergelijke, maar ook op straat, waarbij handtekeningen worden verzameld en een petitie, aan ons, om hierover tot bezinning te komen en bij het komende jaar, november 2016, tot een ander besluit te komen. De actie is georganiseerd door de SP en dat gaat met redelijk wat tamtam gepaard. Op straat worden handtekeningen verzameld et cetera. En dat is natuurlijk hun goed democratisch recht, om handtekeningen te verzamelen, om politieke druk uit te oefenen en om burgers op te roepen om dit onderwerp goed te blijven volgen. Tot zover niks bijzonders. Maar wat mij erg opviel was een reactie vanuit het hoogheemraadschap, via de officiële nieuwsbrief, met als titel: actie SP heeft geen zin. En ik denk dat we daarin toch wel een paar stapjes te ver gaan. Natuurlijk heeft het zin om in actie te komen, natuurlijk heeft het zin aan burgers om ons goed te volgen en onze daden te beoordelen en het staat burgers ook vrij om bij ons in te spreken en handtekeningen in te dienen. Het heeft natuurlijk geen zin om via een dergelijke handtekeningenactie officieel bezwaar tegen je eigen aanslag te maken, maar dat wordt ook niet gedaan. Ik heb de petitie, zoals die circuleert op internet, die je kunt ondertekenen, heb ik even uitgeprint, zodat u precies weet waar het over gaat. Maar wat me dan echt opvalt, via de eigen communicatiemateriaal van het hoogheemraadschap, is dat er wordt gezegd dat bezwaar tegen de kwijtscheldingsregeling op dit moment geen zin heeft. Maar dat wordt ook niet gedaan, er wordt een petitie opgericht. Dus ik zou aan de hoogheemraad, die deze uitspraak heeft gedaan, willen vragen of hij zijn uitspraken kan toelichten en op de juiste manier kan vormgeven, zodat wij onze burgers niet op een verkeerd spoor zetten. Kortom, ik vraag om opheldering over de door hem gedane uitspraken via de kanalen van Delfland. Dank u wel.

De voorzitter: Het woord is aan hoogheemraad Smits.

De heer Smits: Dank u wel, voorzitter. De vragen en de casus zijn duidelijk. Ik waardeer het dat de Partij van de Arbeid aandacht vraagt voor een actie van de Socialistische Partij omtrent de kwijschelding. Een politieke partij overigens, die verzuimd heeft om deel te nemen aan de waterschapsverkiezingen. Het zou hen gesierd hebben om dat wel te hebben gedaan, dan had men in deze vergadering, waar besluiten worden genomen die onder meer betrekking hebben op de kwijschelding, hebben kunnen beïnvloeden op die wijze en zij kiezen nu voor een ander middel, dat begrijp ik. Ik ben er overigens afgelopen zaterdag wezen kijken, bij een van de acties van de SP in Delft en heb daar ook visueel het product dat daar is vervaardigd kunnen aanschouwen. Mij is aangegeven dat waarschijnlijk binnenkort dit resultaat, kunstwerk, een verguld kunstwerk ons zal worden aangeboden. Dan uw vragen. Ik heb gereageerd naar aanleiding van een oproep van de SP, waarin de indruk, de stellige indruk wordt gewekt, dat door het ondertekenen van een petitie, alsnog de kwijschelding zoals die hier genomen is, een besluit, dat dat zou kunnen worden teruggedraaid. Daar is geenszins sprake van, tenzij u als Verenigde Vergadering alsnog zo'n besluit zou nemen, maar er is besloten dat voor het jaar 2016 de kwijschelding, voor het onderdeel op de waterzuiveringsheffing wordt verminderd, versoerd. We gaan een nieuw besluit nemen in het kader van de begroting die gecomponeerd wordt, 2017. En dan zal het vervolg als het ware ook weer aan de orde komen. Daar heb ik bezwaar tegen willen maken, bij de SP, dat absoluut niet de indruk moet worden gewekt, alsof door het ondertekenen van die petitie, de kwijschelding alsnog zou kunnen worden teruggedraaid. Het tweede is, daar heeft u wel gelijk in, individuele burgers kunnen bezwaar maken tegen de aanslag die zij hebben gekregen, voor het betalen van de waterzuiveringsheffing. Dat staat ook op de bijsluiters die is bijgevoegd, die heel zorgvuldig gecomponeerd is om mensen te wijzen op die mogelijkheden. Het kan zijn dat ondertussen de gezinssamenstelling bijvoorbeeld, het aantal VVE's is veranderd. Dus die ruimte is er wel en er zullen ongetwijfeld ook mensen zijn die daarop bezwaar maken. Dus uw eerste vraag; nee, men kan als SP geen petitie – dat kan men wel, maar zonder enig effect op het terugdraaien van dit besluit. En het tweede is: men kan individueel bezwaar maken tegen de aanslag die is opgelegd.

De voorzitter: Dank u wel. Het woord is in tweede termijn – kunt u nadere vragen stellen. De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Mijn vraag aan de hoogheemraad is of hij daadwerkelijk de petitie ook heeft gelezen voordat hij reageerde. Want hij reageert op een indruk die wordt gewekt en wellicht dat die indruk bij hem er ook was. Maar zoals u veel beter weet dan ik: je hebt beeldvorming en je hebt ook wat er werkelijk wordt gedaan. En als je gewoon even leest wat er werkelijk wordt gedaan, dan wordt er aan ons gevraagd om in 2016 bij de besluitvorming voor de komende 50% van de kwijschelding, hun gedachten in ons op te nemen. Wat dat betreft heeft die actie wel degelijk zin. Het valt mij op dat u reageert op beelden en het wordt natuurlijk heel gevaarlijk als je van beeld op beeld op beeld gaat reageren. Ik had gehoopt dat u in uw reactie dan ook werkelijk wilt kijken wat uw punt wat er aan de beeldvorming niet klopt. Mijn vraag aan u is: bent u bereid om de indruk die u weer wekt over de actie van de SP, om die te rectificeren en precies uit te leggen wat wel en wat niet zin heeft. Via het communicatiemateriaal van Delfland, moet dat heel goed mogelijk zijn.

De voorzitter: Dank.

De heer Smits: Dank u wel. Van deze Verenigde Vergadering wordt altijd een prima verslag gemaakt via onze voorlichting, dus dat bereikt de hele buitenwereld. Ik heb vooraf kennis genomen van de brief van de SP. Dat is ook de reden geweest waarom ik terplekke ben gaan kijken naar de actie zelf, heb daar ook met de mensen gediscussieerd. De eerste zin die ik hier lees: geachte leden van de Verenigde Vergadering van het hoogheemraadschap van Delfland. Ik maak bezwaar tegen uw besluit om de kwijschelding voor minima af te

schaffen. Dat kan. Dat wekt de indruk alsof het is terug te draaien en daarop is mijn waarneming gebaseerd. Ik ben dus niet bereid om de vraag die u als laatste stelt, positief te beantwoorden.

De voorzitter: Nee, ik ga eerst even kijken of andere leden zich willen voegen bij deze discussie.

De heer Nanninga: Voorzitter, ik wil graag een vraag stellen aan de heer Hombergen, bij interruptie. Hij wekt in zijn stuk de suggestie dat politieke uitoefenen, is belangrijk en in 2016 zal Delfland opnieuw een besluit nemen over de verdere afschaffing van de kwijtschelding. Is dat aan de orde? Dat er verdere besluitvorming zal plaatsvinden om de afschaffing te doen gaan. Heb ik dat goed begrepen?

De heer Hombergen: U stelt de vraag aan mij? ...

De voorzitter: Het is een motie van de SP, die hier ligt toch? Deze motie is niet van de heer Hombergen..

De heer Nanninga: Hij valt steeds uit. Ik lees het bericht van de heer Hombergen op, wat hij op facebook heeft gezet: politieke druk uitoefenen is belangrijk en in 2016 zal Delfland opnieuw een besluit nemen over de verdere afschaffing van de kwijtschelding. Is dat correct mijnheer Hombergen of wekt u hier een verkeerde suggestie?

De voorzitter: Misschien dat de heer Hombergen kort kan antwoorden en dan ga ik weer verder kijken of er nog anderen zijn.

De heer Hombergen: Wellicht dat u die vraag zou moeten stellen aan de portefeuillehouder financiën. Voor zover ik weet hebben wij tot nu toe besloten dat 50% van de kwijtschelding wordt opgeheven voor dit jaar en moet er voor het volgend jaar, voor 2017, opnieuw een begroting worden vastgesteld en opnieuw moeten worden vastgesteld welke mate wij kwijtschelding al dan niet blijven hanteren. Ik dacht niet dat wij nu het besluit hadden vastgesteld om... we hebben wel een voornemen gedaan, maar het besluit voor 2017 is nog niet vastgesteld bij mijn weten.

De voorzitter: Ik zal het maar zeggen. De medaille heeft twee gezichten. Je kunt hem van twee kanten af benaderen. In formele zin moet er straks nog een verordening worden vastgesteld waar de tarieven voor '17 weer in staan, dus in zoverre klopt het. Anderzijds, dat is bekend, heeft de coalitie een besluit genomen wat hun voornemens zijn. Dus dat zijn twee... ik denk dat beide redeneringen kloppen. Daar leg ik mij even... ik kijk nog even of anderen zich willen voegen in deze discussie. Niet? Dan is deze vragenronde... we zijn klaar met deze vragenronde. Helaas voorziet daar het reglement niet, dat weet u. Het antwoord is onbevredigend. Het is een korte vragenronde, even ophelderen de actualiteit.

De heer Hombergen: Nou, de oproep van de SP is: ik roep u op om bij de behandeling van uw begroting voor 2017 de kwijtscheldingregeling zuiveringsheffing in ere te herstellen. Ik denk dat een dergelijke oproep zeer legitiem is en wel degelijk zin heeft.

De voorzitter: Dank.

## **6. Lijst stukken ter kennisname**

De voorzitter: Ik ga naar de stukken kennisname, ingekomen stukken hebben we allemaal meegekregen. Dan ga ik naar het volgende stuk. Moet ik eventjes netjes zoeken, want ik ben nu uit mijn agenda gevallen. Krijg je



dan ook nog eens. Een moment, technisch gaat er nog wel eens ook bij mij niet alles.. Maar ik kom er wel. Ik heb hem.

## **B. Besprekstukken**

### **B.00 Besluit tot benoeming plaatsvervangend commissielid (nazending)**

De voorzitter: B.00. Besluit tot benoeming plaatsvervangend commissielid. Het voorstel heb ik weer voor me, dat is altijd heel mooi. Ik kijk nog even rond. Want het is formeel een punt dat even besproken kan worden. Is daar nog behoefte aan? Niemand niet. Dat betekent dat de volgende stap daarmee gezet kan worden. Dan is het daarmee gebeurd en dan kunnen we het de volgende keer af gaan maken.

De heer Schouffoer: Voorzitter. Een technische vraag. Zou het dan mogelijk zijn om de heer Aartsen vanaf nu, natuurlijk nu dit besluit genomen is ook een abonnement op iBabs te geven, zodat hij ook gewoon kennis kan nemen van de stukken die we hier bespreken?

De voorzitter: Het antwoord is eigenlijk nee. Zolang hij niet de gelofte of de eed heeft afgelegd zou er theoretisch een gat kunnen ontstaan... Ik laat het aan de groepering om dat met elkaar te regelen, maar in formele zin doen we dat nog niet.

De heer Belt: Voorzitter? Is het niet logischer dat er eerst een advies van de commissie geloofsbrieven ligt? Het wordt nu andersom gedaan.

De voorzitter: O ja, ja dat is niet gebeurd. Kleine omissie ja. Had u dat van tevoren gevraagd, hadden we het nog even gauw kunnen doen met elkaar. Nou dat zullen we nog even dekken ja dat klopt. Goede vraag, dank u wel. Gaan we nog even repareren heet dat hè? Goed.

De voorzitter: Dan ben ik bij B18, de kadernota 2017 over de gemeenschappelijke regeling slib. Tenzij u... dat was mijn vraag straks allemaal. Ik heb de hamerstukken nog een keer expliciet genoemd, dat heb ik ook bewust gedaan om te voorkomen dat er ergens nog een van de agenda afviel, omdat het zoveel wijzigingen ging. Tenzij u toch nog echt vindt.. maar ik heb straks die twee genoemd. Het zijn twee besprekstukken, de rest was hamerstukken. Tenzij u dat van tevoren zou aangeven. Ik ga naar B.18.

De heer P. van den Berg: B.06 is toch gewoon een besprekstuk gebleven?

De voorzitter: Nee, nee vandaar dat ik daar straks zei: er zijn zoveel wijzigingen achter elkaar doorgekomen, maar in de definitieve agenda die u voor u hebt, zit hij dus niet als besprekstuk in, omdat ook daar in de commissie was... tenzij daar vragen zijn. Vandaar dat ik hem expliciet heb genoemd straks.

De heer P. van den Berg: iBabs staat hij gewoon als besprekstuk.

De voorzitter: Ja weet ik. Maar in de allerlaatste. We hebben die verschillen gezien en wij merkten dat dus de allerlaatste agenda, die heb ik ook hier bij me.. vandaar dat ik hem nog even benoemde.. maar ik ga er niet over of die wel in het stuk ... ergens is het niet goed gegaan, vandaar dat ik het benoemde. Maar als u zegt: ik wil er toch nog een vraag over stellen, ja dan ga ik daar niet moeilijk over doen. Laat ik het dan zo zeggen.

Mevrouw Eekhout: Voorzitter, ik heb mijn iBabs helemaal kersvers weer opnieuw geopend. Daar zit gewoon een agenda in waar dit stuk nog steeds als bespreekstuk op staat. Er waren wel wijzigingen aangekondigd, maar die heb ik niet zo één-twee-drie kunnen vinden.

De voorzitter: Vandaar dat ik het even vroeg, maar als er nog steeds verwarring is, dan ga ik nog even langs het stuk. Want het staat nu onder H.06. Loop ik hem gewoon even langs. Als er nog vragen zijn over dit stuk, doe ik dat gewoon. Laten we daar nou niet moeilijk over doen. Dus ik kijk nog even langs of er over het stuk wat dan nu als H.06 is, of u daar nog vragen over had, dan doen we dat nog even. Ik kijk even bij de heer Van den Berg.

#### **H.06 Aanvraag Investeringsplan en gecombineerd ontwerp- en uitvoeringskrediet programmatische aanpak Buitengewoon Onderhoud 2016-2020**

De heer P. van den Berg: Ja, voorzitter, wij willen daar nog wel even bij stilstaan bij dit stuk, over het aanvragen investeringsplan buitengewoon onderhoud. Daarbij wilde ik nog even teruggaan naar de vergadering van deze VV van 19 februari van 2015, dat was de laatste vergadering van de vorige VV, omdat er toen een vergelijkbaar voorstel voor een IP en een verzamelkrediet lag voor het complex buitengewoon onderhoud. Dat ging toen om een bedrag van 17 miljoen, die toen werd gevraagd. Waarom wil ik daar naar terug? Omdat er in die vergadering eigenlijk grote bezwaren waren tegen het verlenen van dat verzamelkrediet. Dat had met een aantal dingen te maken. Dat had er allereerst mee te maken dat de VV vond dat.. zich de vraag stelde of de controlerende rol van de VV dan nog wel goed uit de verf zou komen, als voor zo'n lange periode zo'n groot krediet zou worden gevraagd. En daarnaast was er discussie over de bedragen, omdat er toen een inschatting was gemaakt van het bedrag op basis van een strekkende meterprijs. Dat was toen 750 euro per bruto meter, terwijl daarvoor al eerder een inschatting gemaakt dat dat een bedrag zou zijn van 750 euro per netto meter. Dus bij die gelegenheid bleek dat bedrag twee keer zo hoog te zijn. Waardoor er ook twijfel ontstond over de hardheid van dat bedrag van 17 miljoen. Nou, daar kwam nog een keer bij dat het de laatste vergadering was van de VV en dat de VV eigenlijk ook niet over haar graf heen wilde regeren en de volgende VV voor een voldongen feit wilde stellen. Dat heeft er toen toe geleid in die vergadering dat dat voorstel deels is ingetrokken door het Dagelijks Bestuur en dat slechts voor een deel krediet is verleend, zodat er in elk geval geen vertragingen zouden plaatsvinden in de uitvoering van het buitengewoon onderhoud. Dat roep ik even in herinnering, omdat er nu dus een vergelijkbaar voorstel voorligt. Een voorstel dat eigenlijk nog een stap verder gaat, omdat hierin niet alleen maar krediet wordt verleend voor het complex buitengewoon onderhoud, maar ook voor eenvoudig onderhoud en de kades op wegen. Het bedrag is ook aanmerkelijk hoger, want dat is hier 35 miljoen dat wordt gevraagd. En onze fractie ziet natuurlijk best wel de nadelen van het telkens afzonderlijk verstrekken van kredieten voor elk buitengewoon onderhoud dat moet plaatsvinden en ziet ook de voordelen van dit verzamelkrediet. Maar toch, in het licht van de bezwaren van de vorige VV, zou ik de portefeuillehouder toch nog eens willen vragen om in te gaan op de twee aspecten, die eigenlijk in discussie waren in die laatste VV-vergadering, namelijk: wat is nou de hardheid van de kengetallen waarop nu deze 35 miljoen inschatting is gemaakt? Omdat een jaar geleden bleek dat die bedragen op dat moment twee keer zo hoog bleken dan aanvankelijk ingeschat. En je praat hier toch over hele forse bedragen. Dus ik zou van de portefeuillehouder willen weten van: wat is nou de hardheid van de bedragen die hierin staan? Worden we niet over een jaar geconfronteerd met toch weer een hele andere inschatting? En het tweede is op welke wijze u nu precies de VV wil informeren over de voortgang in de uitvoering en de kosten? Oftewel, in de commissie is daar ook wel iets over gezegd, maar eerlijk gezegd kon ik uit het verslag van de commissie niet echt halen op welke manier de VV nou precies de vinger aan de pols kan houden. En ik denk dat daar toch behoefte aan is vanuit de VV, als voor zo'n lange periode zo'n groot krediet wordt gevraagd. Dus ik zou u

willen vragen of u nog eens kunt uitleggen op welke manier de VV goed de vinger aan de pols kan houden, anders dan via de normale P&C cyclus. Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even langs. Ja, de heer J. van den Berg.

De heer J. van den Berg: (..) hoe we het onderwerp gingen aanpakken. Allereerst bedankt voor de tegemoetkoming, nadat we daar in de commissie behoorlijk over gediscussieerd hebben en de zaken die collega Van den Berg benoemt, onze controlerende rol, die kwam daar ook heel duidelijk naar voren. Heel groot krediet waar we ja of nee tegen kunnen zeggen en hoe we daar in die vierjarige periode zeg maar mee omgaan en hoe we daar naar kunnen kijken, zowel in de voortgang van het onderhoud en de verbetering als ook de investering die daarmee gemoeid is. Dat is inderdaad wel een punt waarin we toen gevraagd hebben ook: probeer dat wat in stukken te knippen. Niet in de zin dat we dat hele krediet gewoon weer terug willen naar allerlei onderdelen, maar meer in de zin 'afbakening', dat de controle op enig moment of de voortgang goed verloopt en of de kosten die daarmee gemoeid zijn in overeenstemming zijn met normbedragen. Gedeeltelijk heeft onze portefeuillehouder daar wel behoorlijk wat toezeggingen in gedaan, maar ik ben daar ook wel van overtuigd, dat we daar toch nog wat meer stevigheid in moeten hebben om dat goed te kunnen volgen. Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk nog even langs. Ja, de heer Van der Wedden eerst.

De heer Van der Wedden: Voorzitter. Ik wil hier niet (..) doen. In de commissie hebben wij gevraagd juist om de punten die de heer Van den Berg noemde, omdat we voor zo'n lange periode zo'n groot krediet verstrekken. Om het krediet op te delen in jaarschijven. Ik heb gezien dat in het gewijzigde voorstel zoals dat nu in de VV ligt, dat dat ook verwerkt is. Ik geloof dat daarmee ook het naar mijn idee positieve advies dat de commissie al had gegeven, dat dat nu hier alleen maar mee versterkt wordt. Dus wij kunnen nog steeds instemmen met het voorstel. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Nanninga.

De heer Nanninga: De heer Van der Wedden heeft de woorden uit mijn mond gehaald.

De voorzitter: De heer Schouffoer.

De heer Schouffoer: Voorzitter, in aanvulling op die buitengewoon schitterende woorden van de heer Van der Wedden, heb ik nog één vraag. Dat is eigenlijk in dit voorstel waar gesproken wordt over een programmatische aanpak van buitengewoon onderhoud en ook in een ander voorstel op deze agenda, zou ik heel graag willen beoordelen en toetsen aan het beleid van Delfland over asset management. Mijn vraag – dat is ook in de commissie aan de orde geweest – is of uw college ons op korte termijn een visie over asset management zou kunnen verschaffen.

De voorzitter: Dan de heer Ranner.

De heer Ranner: Dank u wel. Wij als Partij van de Arbeid hebben wat positieve woorden over voor deze nota. Maar we hebben toch tegelijkertijd wat kanttekeningen, maar ook dat bent u gewend. We hebben veel waardering voor de procesinnovatie, met de scenario's en de heldere keuzes die gepresenteerd worden. Er is veel goed denkwerk verricht en de nieuwe benadering, waarbij integraal met de gemeente wordt samengewerkt, kan leiden tot een meer efficiënte, snellere aanpak. Bovendien wordt terecht gestreefd naar

duurzame ophogingen. Ook verdient veel waardering de snelheid tot aanpassing van het voorliggende stuk ten opzichte van het eerdere document voor de commissie en de programmering in jaarschijven voor de verschillende soorten kaders, geeft meer informatie om over het voorstel te kunnen besluiten. De kanttekening die we hebben, die willen we graag opgevolgd zien door een reactie van het college. Er is een viertal kanttekeningen. De eerste is: voor een belangrijk deel gaat het bij deze aanvraag om een verzamelkrediet goed te keuren op een nieuw terrein, met wegen op kades en complexe kaders in samenwerking met gemeenten en rekening houdend met wegen en wonen en bedrijven. Bovendien is het de bedoeling om geclusterd aan te besteden. Het betrokken budgettaire beslag is relatief groot en de informatie per project voor buitengewoon onderhoud is in deze stukken nog relatief beperkt en scopewijzigingen zijn bij diverse projecten zeer goed mogelijk. Dat brengt allerlei budgettaire risico's met zich. Ook het koersen op de gebruikte kengetallen, die hun waarde nog moeten bewijzen, kleven allerlei risico's. Dit vraagt om extra maatregelen om de budgettaire risico's te beheersen. Graag vernemen wij de bevestiging van het college, dat tweemaal per jaar wordt gerapporteerd hierover bij de burap. Er zijn dus twee buraps per jaar, dus de vermindering tot één is ongedaan gemaakt, over de uitgaveontwikkeling. En de realiteitswaarde van de gehanteerde kostenkengetallen, respectievelijk scenarioveronderstellingen, waarbij met name de daadwerkelijke budgettaire effecten van het meeliften, indien er significante afwijkingen, blijken de getallen en percentages te herijken. Dus niet alleen maar na te gaan hoe het gaat, maar ook om te herijken als blijkt dat die informatie dus daartoe noodzaakt. Ten tweede, er zou geclusterd worden aanbesteed. Gelet op de ervaringen met de kostenkengetal van het complex PGO, waar er sprake bleek te zijn van meer werk naast de interne kosten van Delfland en gelet op de grote onzekerheid ten aanzien van de kosten van andere buitengewoon groot onderhoud: hoe gaat Delfland een sterke onderhandelingspositie bij de aanbesteding realiseren? Hoe gaat u dat voorbereiden? Ten derde, in het collegeprogramma, coalitieakkoord – en daarmee richt ik me vooral tot de portefeuillehouder financiën – is gesteld dat overschrijding van kosten binnen een begrotingsprogramma, worden gefinancierd met bezuinigingen op andere onderdelen binnen dat zelfde begrotingsprogramma. Nu gaat het hier om een programma ongeveer van 35 miljoen en het totale programma is 40 miljoen als ik het me goed herinner, voor buitengewoon onderhoud. Als de feitelijke uitgaven voor buitengewoon onderhoud zich ongunstig blijken te ontwikkelen, moet dit dan leiden tot aanpassingen bij buitengewoon onderhoud, bij andere posten van het betrokken begrotingsprogramma of anderszins? Tenslotte: in hoeverre kan de NAM worden aangesproken voor de eventuele gevolgen voor de kaders van versnelde bodemdaling bij de voorziene gasboring bij Maasland? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Het woord is aan hoogheemraad Houtzager.

De heer Houtzager: Voorzitter, dames en heren, leden van de VV. Een belangrijk voorstel ligt voor. Een voorstel waar wij uitgebreid in de commissie over gediscussieerd hebben. Een voorstel wat beoogt om te komen tot een integrale aanpak en een gebiedsgerichte aanpak, waarbij inderdaad een aantal spannende elementen zijn. Wij zullen goede afspraken moeten maken met de betrokken gemeenten als het gaat om deze aanpak. En wij moeten natuurlijk ervoor zorgen dat zoveel mogelijk gestroomlijnd wordt, het gemeentelijke investeringsprogramma als het gaat om vervanging van wegen, als het investeringsprogramma wat hier voorligt. Want daaruit halen we natuurlijk meerwaarde. Daar hebben we in de commissie uitgebreid over gesproken en om die reden kiest het college ook voor deze gebiedsgerichte aanpak. In de kennismakingsgesprekken met de colleges van B en W benadrukken wij dat ook, dat hierin door samenwerking meerwaarde gecreëerd kan worden. Om die reden hebben we u ook voorgesteld om niet te komen tot afzonderlijke kredieten, maar een totaalkrediet voor de verschillende opgaven, zodat we de opgaven ook kunnen clusteren. Ik zie, het college ziet dit best wel als een grote uitdaging, want het is een forse opgave die we hebben met elkaar. Waar in de vorige periode we de groene kades hebben opgehoogd,

staan we nu voor de opgave om toch de meer ingewikkelde processen te doen. Want binnenstedelijk is gewoon een stevige opgave die we daarin hebben, waar we ook af zullen moeten wijken van de confessionele aanpak. Want in de binnensteden kunnen we gewoon niet meer zeggen van: we gaan kades ophogen. Ja, dat mensen hun woningen niet meer in komen, dat is dan even hun probleem, dus we kijken in de steden naar andere aanpakken en dat moeten we integraal doen. Dus vandaar dat het college deze aanpak aan u voorstelt. Ook een aanpak waarin we in de commissie is met name – daardoor vind ik het jammer dat de heer Van den Berg niet in de commissie was – want we hebben daar uitgebreid in de commissie over gediscussieerd. Het college vraagt vertrouwen aan uw kant door dit budget te verstrekken, maar het college zegt daarentegen: we moeten ook de VV in staat stellen om te sturen en te controleren. Vandaar dat op basis van discussie in de commissie ook de jaarschijven, het investeringsvoorstel ook in jaarschijven is teruggebracht, toegepast en dat wij uitgebreid hebben gesproken over het: hoe kan nou de VV sturen op de voortgang? Daarin hebben wij u toegezegd dat we twee keer per jaar voortgangen rapporteren. De heer Ranner zegt dan, dan is er een tweede burap bij, maar we hebben in de planning- en control cyclus hebben we twee momenten waarop we met u de voortgang kunnen rapporten bij die burap en bij de najaarsbrief. Dus we hebben twee mogelijkheden om dat te doen en dat gaan we ook doen. Ik heb in de commissie toegezegd dat wij ook komen tot een projectenboek, waarin de verschillende projecten ook vorm krijgen en ook aan u gerapporteerd worden en dat dat wat mij betreft zodanig transparant wordt, dat ook de buitenwereld kan zien welke projecten hier lopen als het gaat om dit terrein en hoe de stand van zaken is. Want sturen door de VV is één, maar twee, wat veel belangrijker is, dat wij moeten zorgen dat er draagvlak is onder de inwoners voor hetgeen dat wij doen. Daarvoor hebben wij een uitgebreide vorm van omgevingsmanagement hier in huis ingesteld en dat vind ik een aspect wat ook stevig aan de orde moet zijn. We gaan hier door tuinen van mensen, we gaan door eigendommen en we moeten zorgen dat we aan de voorkant heel veel investeren in samen met de eigenaren zorgen dat er draagvlak is voor de maatregelen die we nemen. Daar hebben we al heel veel ervaring mee opgedaan, maar daar zal de grootste uitdaging liggen. Want wat mij betreft is niet primair de uitdaging het geld, de uitdaging is dat we zorgen dat we draagvlak creëren voor de maatregelen die we nemen, zodat we die maatregelen ook tijdig kunnen nemen. Dan heb ik volgens mij alle vragen beantwoord die er gesteld zijn als het gaat om de inhoud. Ik kijk even naar de heer Ranner of dat zo is. En dan is er een vraag gesteld over asset management. Er is een informatieve Verenigde Vergadering voorzien over asset management en daar komt – ik denk dat dat collega ter Woorst is, die daar dan op terugkomt. Ik kijk even... ik heb de orde niet..

De voorzitter: Goed, we gaan eens even kijken of er nog punten zijn. Ik begin even... tweede termijn nog?

De heer J. van den Berg: Dank u wel voor de beantwoording in de eerste termijn en wij scheppen vertrouwen in het beeld dat u schetst en we gaan samen met u de toekomst tegemoet om te kijken of het allemaal goed gaat. Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van den Berg.

De heer P. van den Berg: Ja, dank u wel, voorzitter. Dank voor uw opmerkingen en uitleg en toezeggingen op het punt van de rapportage richting de VV. Dat geeft ons ook wel vertrouwen om goed de vinger aan de pols te kunnen houden. Ik had alleen nog een tweede vraag gesteld. Dat ging over de hardheid van de kengetallen. Daar staat in het stuk ook wel het nodige over, maar ik vraag dat met name in het licht van de discussie die daar in de vorige VV-vergadering over plaatsvond, waar toen nog een grote bijstelling plaatsvond in de kengetallen en die toen een van de redenen was voor de VV om te zeggen: nou, we gaan nog even niet het volledige krediet verstrekken. Dus daar zou ik graag nog iets over horen van de portefeuillehouder.

De voorzitter: Ja, de heer Simon.

De heer Simon: Voorzitter, dank u wel voor de heldere beantwoording van de vragen, maar dat riep bij mij wel een vraag op. Er wordt gesproken over gemeentelijke samenwerking. Dit voorstel is eigenlijk zeg maar een nut- en noodzaakvoorstel. Noodzaak is dat wij met de provincie afspraken hebben gemaakt dat er voor 2020 in ieder geval de theoretische hoogte hebben opgehoogd van een aantal keringen. Daarvoor wordt nu ook het budget vrijgemaakt. We willen graag – en dat is het nut – meeliften met andere projecten en het belangrijkste is dat we ook met de gemeenten samenwerken. Hoe krijgt u de gemeenten zo ver dat wij die samenwerking ook echt voor elkaar krijgen, zodat we ook echt kunnen meeliften met de projecten van de gemeente.

De voorzitter: Ik kijk even verder. De heer Ranner.

De heer Ranner: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik heb inderdaad nog wat vragen die onbeantwoord zijn gebleven. De eerste is die betrekking heeft op... de meest simpele: wat gaat u doen ten aanzien van de NAM-boringen. De consequenties daarvan, hoe gaat u de risico's daar in feite bij Delfland weghalen voor dit geval? Het tweede betreft in feite het aanbesteden. Daar heb ik ook geen antwoord op gehad. En uw collega voor financiën een vraag gesteld over de begrotingsbeheersing, dus die heb ik ook nog niet in antwoord in ontvangst mogen nemen. Dan heeft u iets gezegd over de twee buraps en u heeft gezegd – terecht – er is een najaarsbrief. Maar het karakter van een najaarsbrief is niet van dien aard dat je daarin kunt opnemen van: wij hebben gezien, we hebben de voortgang, maar we komen tot de ontdekking dat de kengetallen waar we vanuit gaan, dat die niet kloppen. Of dat onze stellingen ten aanzien van die percentages van dat de kosten zich gaan ontwikkelen, die blijken dus niet helemaal juist, dus dat moeten we herijken. Dat zie ik dus in die najaarsbrief in feite niet geanalyseerd gebeuren, dus dat vind ik wel jammer, want hoe je het ook wendt of keert, er is hier een hele nieuwe procedure, waar wij in feite, de VV, de bewijslast moet omkeren. Wij worden nu gevraagd om min of meer u een bevoegdheid te mandateren, waar u dan naderhand over rapporteert en dan bijstelt. In het verleden was het zo dat u eerst zei van: dit zijn de randvoorwaarden. Gaat uw gang maar? Dat is een volstrekt andere benadering en daar zitten dus risico's aan. Ik zou dus toch wel bij u willen aandringen, juist ook om te voorkomen voor precedentwerking, want als u dat bij dit onderwerp doet dan kunt u dat bij andere onderwerpen ook doen, dat u in feite toch een probleem hebt ten aanzien van de begrotingsbeheersing. Dus op dit moment wil ik dat graag zien en ik hoop dat u daar wat meer over wilt zeggen. Dank u wel.

De voorzitter: Het woord is aan hoogheemraad Houtzager.

De heer Houtzager: Ja, voorzitter, de heer Van den Berg stelt een vraag, waar ik op dit moment onvoldoende – omdat ik niet geïnvolveerd ben in de discussie die uw VV voor het college heeft gevoerd – op kan aansluiten. Ik zou willen voorstellen om daar nog even schriftelijk op te antwoorden. Ik krijg hier wel een heel verhaal voorgelegd waarom wij... hoe de hardheid is, maar ik zou willen voorstellen om daar even schriftelijk op te antwoorden, want daar zijn verklaringen voor te geven, maar die zijn zodanig in de techniek dat ik dat liever schriftelijk doe als u dat goed vindt. De heer Ranner stelt inderdaad – excuus, ik heb de vraag over bodemdaling niet beantwoord. Ik zou u het volgende proces willen voorstellen. Er ligt een brief over de gasboring van de NAM, daarvan heeft u gevraagd om die in de commissie te bespreken. In de brief hebben wij gezegd dat we juist strak gaan sturen op die gasboring, vanwege de mogelijke effecten die dat zal hebben voor ons. Collega Middendorp trekt dit dossier en daarin hebben wij ook al gezegd: wij willen naar de effecten van de bodemdaling en de effecten wat dat betekent op onze keringen, willen wij gaan sturen. Dus uw vraag wordt beantwoord in dat dossier. Dus als u het goed vindt kunt u die problematiek bespreken in de volgende commissievergadering. U stelt een vraag over aanbesteden. Die vind ik.... Die zou ik nog wat nader gepreciseerd willen hebben, want ik snap niet goed wat u bedoelt.

De voorzitter: Oké, laten we dat even nu doen en de heer Ranner even deze vraag wat...

De heer Ranner: We hebben in de commissie al een aantal keer gesproken over aanbesteden en het daarbij ook in de arm nemen van derde partijen, wat dies meer zij, daar zijn verschillende instrumenten bij aan de orde. Het gaat hier om grote bedragen, vooral omdat het juist geclusterd aanbesteed beoogd te worden. Dat gaat dus ook risico's met zich meebrengen, bijvoorbeeld ten aanzien van meerwerk en dus is het de vraag, gaat u daar toch eens heel goed over nadenken om daar dus de risico's van budgettaire tegenvallers ook te beperken, dank u.

De heer Houtzager: Als u hem zo stelt, dan kan het antwoord volmondig ja zijn en zult u dat ook terugzien bij de eerstvolgende rapportage.

De voorzitter: Vraag aan hoogheerraad Smits.

De heer Smits: Dank u wel, voorzitter. De heer Ranner die heeft vragen gesteld over de beheersing van de begroting. U weet dat een van de ambities van dit college is juist om te komen tot een betere, strakkere beheersing van de begroting en een uitvoering die spoort met wat begroot is. Overigens, maar dat weet de heer Ranner, wordt over de beheersing van die begroting met name bij de bestuursrapportage voorjaar – najaar zeer uitbundig gerapporteerd en dan kunnen we ook op dit onderdeel dan op terugkomen. In dit voorstel gaat het over zeg, meerjarige investeringen, zoals u weet, die allemaal via de kapitaallasten in de begroting terugkomen. Dus we kunnen op die manier als Verenigde Vergadering heel gemakkelijk de vinger aan de pols houden. Waar het betreft de overschrijdingen. Ik ben de heer Ranner dankbaar dat juist hij erop wijst dat wij in ons beleidsakkoord een aantal afspraken hebben gemaakt over de begrotingsbeheersing, waar is gezegd: als er sprake is van een overschrijding, dan wordt in eerste instantie binnen het programma een oplossing gezocht. Lukt dat niet, dan zoeken we dat binnen de portefeuille en lukt ook dat eventueel niet, dan is er een collegiaal overleg mogelijk. Dat zijn heldere afspraken en mochten wij zo ver komen, dan komen wij ook op dit onderdeel zeker bij u terug.

De voorzitter: Dank. Ik kijk even nog naar de heer Van den Berg of de toezegging van hoogheerraad Houtzager... ja, hij knikt. Dat is goed. Dan zijn we aan het eind van de tweede ronde. Heeft iemand nog behoefte aan stemverklaringen? Verder niemand gereageerd, dus het stuk is daarmee vastgesteld, aangenomen.

## **B.18 Kadernota 2017 Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking 2009**

De voorzitter: Wij zijn bij het volgende punt, dat gaat over de kadernota 2017 gemeenschappelijke regeling slibverwerking. Ik kijk even wie daar vragen over heeft. Ja, mevrouw Koop.

Mevrouw Koop: Voorzitter, dank u wel. Het stuk is in de commissie al aan de orde geweest en wij vroegen ook naar een tariefvergelijking in relatie tot andere slibaanbieders. Toen hebben we het antwoord gekregen dat de tarieven wellicht vergeleken konden worden, maar dat de financiële structuur van de verschillende slibverwerkers nogal complex is om een goed overzicht te kunnen krijgen. Wij vinden het wel verstandig en we zien ook graag dat we toch een goede vergelijking kunnen maken. Dus we zouden de portefeuillehouder graag willen meenemen naar de vergadering van de eerstkomende gemeenschappelijke regeling. Dat daar toch eens naar wordt gekeken van: hoe kunnen we nu op een goede manier inzicht krijgen in de verschillende tarievenstructuren van de aanbieders, opdat we uiteindelijk toch de beste prijs-kwaliteitverhouding kunnen krijgen. Dank u wel.

De voorzitter: Ik kijk nog even verder. Ja, mevrouw Jans.

Mevrouw Jans: Dank u wel, voorzitter. De kadernota is behandeld in de commissie en in de commissie is ook – zoals ik het begrepen heb – ingestemd met de kadernota. We hebben nog een aanvullende vraag. In de kadernota wordt een uitspraak gedaan over het herbezien van de financiering in de komende jaren. Er staat letterlijk: het is nog niet bekend wat dit betekent voor de hoogte van de gegarandeerde geldleningen. Delfland is daarbij betrokken in de zin van dat zij garant staat voor die leningen. Op 10 december vorig jaar, dat is nu net twee maanden geleden, heeft Delfland een bezoek gebracht aan HVC. We hebben daar een uitgebreide rondleiding gehad, was ook indrukwekkend, imponerend. Maar tijdens de presentatie over HVC is verteld dat in 2014 een klankbordgroep was over de herstructurering van de financiering. Daarbij is aangegeven dat de solvabiliteit van HVC 7% is, dat is behoorlijk laag, om het zacht uit te drukken. Het advies van de klankbordgroep was, zo is verteld, dat – en dan kijk ik even in mijn aantekeningen – dat de nettoresultaten gebufferd worden en niet gebruikt worden voor het laten dalen van de tarieven. Dat de leningen geherfinancierd zullen worden, dat er gewerkt zou gaan worden met projectfinanciering in plaats van garantstellingen en dat in 2024 – zo heb ik aangetekend – een keuze gemaakt zou worden over financiering. Nou gaat deze kadernota natuurlijk niet over de periode 2016-2024. Dat is logisch, maar hier staat wel dat niet duidelijk is hoe die herfinanciering eruit gaat zien. Kunt u hierop een toelichting geven? Dank u wel.

De voorzitter: De heer Belt.

De heer Belt: Dank u, voorzitter. Bij de slibverwerking worden veel duurzame resultaten geboekt. Onder andere de terugwinning van fosfaat; energieopwekking. In de commissie hebben wij dit besproken dat wij dit onderdeel te weinig belicht zien in de stukken, zoals deze kadernota. Wij danken de portefeuillehouder dat hij de toezegging heeft gedaan om dit in de toekomst wel op kaderniveau, dus duurzaamheid meer te benadrukken. Dus wij zijn blij met dit stuk hoe het er nu ligt.

De voorzitter: Ja.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg: Voorzitter, naar aanleiding van die nu voorliggende kadernota, moet de Partij van de Arbeid constateren dat we de hoogheemraad helaas niet veel directe incentives kunnen meegeven voor zijn inbreng in de gemeenschappelijke regeling, als het gaat om verschuivingen of wijzigingen of instemming met beleid. Er zijn gewoon teveel vragen over de context en dat is een ongemakkelijke omstandigheid voor een orgaan als het onze, dat is onze mening. In de commissie zijn die vragen in de volle breedte aan de orde geweest, die hoeven we niet te herhalen en we zijn natuurlijk dankbaar dat de hoogheemraad ze allemaal wil overbrengen in de GR, maar de vraag is of ze dan ook beantwoord worden. Ze zijn nogal essentieel voor een beoordeling. Ze betreffen het toezicht, de controle over HVC als geheel, de risico's, de weerbaarheid van het bedrijf, de opbouw van de tarieven, de benchmarking, maar ook is er behoefte om meer te weten te komen over innovaties, de grondstoffenwinning en de voorgenomen herfinanciering. We realiseren ons dat de situatie is zoals die is en dat het ook een lastig proces is waarin Delfland hier participeert. Een viertraps volgorde van Delfland naar GR, naar aandeelhouderspositie, naar bedrijfsvoering HVC. Onze invloed is gering, maar toch zijn wij – vinden wij – het aan onze publieke functie verplicht tenminste te hameren op transparantie over onze eigen positie als aandeelhouder en als klant en daar schort het naar onze mening een beetje aan. Vandaar dat wij het college toch willen meegeven bij de volgende stap, de conceptbegroting, de GR te vragen meer toelichting te geven op die punten die voor ons nu vraagtekens zijn en ook over de mate waarin de voorgenomen plannen kunnen worden geconfronteerd met de resultaten tot dusver. Voor nu nemen wij de kadernota dus voor kennisgeving aan. Verder lijkt het ons verstandig om alle vragen die we hebben over deze GR, van tevoren te bundelen, ten behoeve van die



voorgenomen bespreking in de informatieve VV van 12 april. Het is een uitzonderlijke GR en die verdient daarom speciale aandacht en dan gaat het om meer dan alleen de historie, maar ook om de navolgbaarheid van de ontwikkelingen in het bedrijf, waar de GR afhankelijk van is en misschien is het mogelijk – dat is een suggestie – om de GR-commissaris van de HVC bij die gelegenheid uit te nodigen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Hijlckama. Ik kijk even, ja, hoogheemraad Van Olphen.

De heer Van Olphen: Dank u, voorzitter. Ik zal beginnen met de vraag van mevrouw Koop. Er is al veel gezegd over de tariefvergelijking. Het is – zoals ook in de commissie al is meegedeeld – een ingewikkeld verhaal, omdat wij te maken hebben met de manier waarop wij met HVC of in HVC omgaan. Daarbij komt dat wij verplicht zijn ons slib bij HVC te verwerken. En belangrijk is het daarom om meer inzicht te krijgen in de opbouw van de slibverwerkingstarief van HVC en de toekomstige ontwikkeling daarvan. Dat kunt u ook lezen in de kadernota. Hoewel dit pas voorzien is voor 2017 kan ik u meedelen dat hier momenteel door de financiële ambtenaren van het waterschap aan wordt gewerkt. Maar het is een moeilijk verhaal. Wij zijn enerzijds verplicht om met HVC dingen te doen en door de subsidie en de financiële opbouw van de GR, zoals die ook overgegaan is naar HVC is het, ja, we kunnen dingen vergelijken, maar of we er wat mee kunnen is wat anders. Maar zoals ik al zei: de ambtelijke organisaties zijn daarmee bezig, om zoveel mogelijk een inzicht te geven van: hoe ziet de markt eruit en nou ja, kunnen wij de belastingbetaler enigszins voorlichten van: is dit een redelijk bedrag of is dit een onredelijk bedrag? Het is een redelijk bedrag, maar we hebben niet heel veel mogelijkheden, maar we houden zeker de vinger aan de pols in onze onderhandelingen met HVC. Dan kom ik bij mevrouw Jans, de herfinanciering. Daar is inderdaad een klankbordgroep geweest. Die bestond voornamelijk uit wethouders van de gemeentes die aandeelhouder zijn bij HVC. Ik zat daar ook in namens de waterschappen en dat ging over de herfinanciering bij HVC, die ze anders wilden doen dan die op dit moment is. Daar is lang over gesproken en uiteindelijk bij de laatste AVA, dat heeft elkaar een beetje allemaal gekruist, vandaar dat ik er nog wat anders in sta, is besloten om alles te laten zoals het was. Dus het voorstel om dat op een andere manier te herfinanciering om het eigen vermogen op te krikken, is teruggedraaid, is gewoon niet aangenomen. Voorlopig blijft dus de garantstelling zoals die nu is, die blijft van kracht. Dus er verandert op dit moment niets. Dat is mevrouw Jans. De heer Belt. Zoals ik toegezegd heb zal ik inbrengen bij de GR de komende vergadering, zoals elk waterschap dingen kan inbrengen die die graag wil terugzien in de kadernota of later bij de ontwerpbegroting. In dit geval ging dat over de energierugwinning, duurzaamheid en het fosfaatverhaal. Dat heeft onze aandacht. Het staat er ook misschien wel, maar misschien is het duidelijk of beter om dat nog iets te verduidelijken en ik kan u vertellen dat dat waarschijnlijk ook de meningen – de heer Schouffoer die weet dat uit het verleden ook. Fosfaat staat hoog op ons lijstje, dat dat goed geregeld wordt en dat we daar ook in de toekomst goed mee om kunnen gaan, niet alleen wat betreft de HVC, maar ook SNB. Mevrouw Hijlckama. Is een lang verhaal. Ik begrijp uw verhaal wel, het is best ook een moeilijk verhaal. Het is aan de GR om te beslissen op een gegeven moment van wat we in de kadernota gaan zetten met zijn allen. Ik zal mijn inbreng doen, andere waterschappen – ik weet niet wat hun inbreng is, maar ik ben benieuwd en wat ik al zei daarnet: het fosfaatverhaal dat zal bij ieder spelen en of dat er nou goed in staat of niet, maar ik kan ervoor zorgen dat het er beter in komt dan het er nu in komt. We zullen ook kijken – dat komt weer terug dadelijk in de ontwerpbegroting. De kadernota is een opmaat naar de ontwerpbegroting, dus op dat moment kunt u dan weer zien wat er gebeurd is en wat er niet gebeurd is. We krijgen nog een keer een informatieve VV over de GR'en en daar ben ik mee bezig om te kijken in hoeverre we daar wat verduidelijking kunnen geven, niet zo zeer over de GR op zich, want die zijn toch allemaal weer anders. Als u de GR waterschapshuis neemt, dat is een totaal andere GR dan de slib. Misschien is het een keer goed om de heer Oosters – als hij daar nog tijd voor heeft tegenwoordig – die onze commissaris is, om die laten vertellen: hij is onze spreekbuis. Hij zit ook bij onze GR-vergaderingen en wij kunnen hem meegeven van joh, wij willen graag dit, dat dat

benadrukt wordt en dat niet. Dus wat dat betreft heb ik nog één ding, dat heb ik ook toegezegd. U heeft ooit een storytelling gehad over de Harnaschpolder, hoe dat in elkaar zat. Ik vond dat toen een duidelijk verhaal ook zeker voor de nieuwe VV-leden. Ik ben voornemens – en ik heb dat ook ambtelijk al afgestemd – om ook zo’n soort verhaaltje voor de GR slib te maken. Juist omdat al die GR’en anders zijn. Bij sommige mensen is het woord GR al een soort vloek en om duidelijkheid te verschaffen, niet zo zeer naar alleen aan de nieuwe, maar misschien ook nog aan de bestaande VV-leden, ben ik voornemens op daar op korte termijn, niet alleen op korte termijn, maar ook in beperkte omvang een verhaal te vertellen hoe de hele financiering, hoe alles in elkaar zit.

De voorzitter: Ik ga eens even kijken naar een tweede termijn. Ik loop even langs. Gaat de heer Hombergen of mevrouw Hijlckama. Mevrouw Hijlckama.

Mevrouw Van Hijlckama Vlieg: Nou ja, ik ben blij met het antwoord. Ik ben zeer benieuwd naar uw uitleg, die we zullen krijgen op 12 april. Ik denk dat het ontzettend belangrijk is dat we een beetje zicht krijgen hoe de ingewikkelde structuur nu door ons beïnvloed kan worden. Ik heb wel op dit moment nog even een vraag. De herfinanciering, daar is inmiddels verandering in gekomen, begrijp ik uit uw verhaal.. niet.. oké dan vervalt deze vraag. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Nou, ter aanvulling. Ik ben heel blij met het voornemen van de hoogheerraad voor de storytelling. Ik hoop dat er ook wat factual description bij zit voor de RBG, zodat we daarin onze weg kunnen vinden. Maar wij vertrouwen erop dat hij dat gewoon onmiddellijk meeneemt.

De voorzitter: Dan een tweede termijn voor hoogheerraad Van Olphen nog.

De heer Van Olphen: Mijnheer de voorzitter, ik zou niet weten wat ik nog meer moet vertellen, behalve storytelling.

De voorzitter: Goed, volgens mij zijn alle vragen beantwoord. Ik ga eens even naar het besluit kijken, want er staat of, of, maar ik kan me voorstellen dat we gewoon zeggen: er zijn, na beoordeling van de kadernota, zijn er een aantal opmerkingen meegegeven aan – en dat treffen we toch weer uit het verslag aan – dus volgens mij is het het simpelst om het zo te doen. Er zijn een aantal opmerkingen meegegeven aan D en H ten behoeve van... Ik wou eigenlijk het besluit zo laten formuleren en bij u voorleggen: na beoordeling van de kadernota 2017 van de gemeenschappelijke regeling slibverwerking 2009, zijn een aantal opmerkingen meegegeven aan D en H, enzovoorts. Ja? Zullen we dat zo doen? Goed. Niemand stemverklaringen? Verder niemand. Stuk aangenomen.

## **Motie Kust**

De voorzitter: Dan ben ik bij twee toegevoegde punten. Dat is de motie Kust, we beginnen met de motie Kust. De heer Schouffoer spoedt zich naar het spreekgestoelte.

De heer Schouffoer: Ja voorzitter, dank u wel. Een korte toelichting. Er is de afgelopen maanden heel veel discussie geweest over het besluit algemene regels ruimtelijke ordening van de Rijksoverheid. De minister had het voornemen geuit om dat besluit in te trekken en daarmee ruimte te geven voor bebouwing en andere activiteiten langs de kust en dat voornemen heeft heel veel discussie opgeleverd. En dusdanige discussie dat

heel veel mensen in onze samenleving zich zorgen maakten over de kustkwaliteit en bebouwing van de kust. Het heeft onder andere geleid tot een handtekeningenactie. Er zijn heel veel handtekeningen opgehaald naar aanleiding van dit voornemen en dat heeft ertoe geleid dat de minister dat voornemen heeft ingetrokken. So far, so good. De actuele stand van zaken is dat de minister zegt: nou, ik ga hier nog eens over praten met diverse partijen die zich.. lees gemeenten, waterschappen en de provincies, die zich met kustbescherming bezig houden. Dus die discussie komt op enig moment nog weer een keertje terug. Inmiddels zou je denken: nou, dan wordt het rustig op het front, maar nee, afgelopen week zijn er ook weer berichten geweest in de regionale pers en de landelijke pers van gemeenten die zich nog steeds zorgen maken of zij, met de bestaande regelgeving, zich voldoende kunnen weren tegen ongewenste activiteiten. Zo is er een groot recreatiebedrijf, die dwars langs en om procedures heen, vakantiewoningen in kwetsbare kustgebieden zet en zo was er ook gister nog de reactie van een Haagse strandvereniging, die zich ook zorgen maakt over strandbebouwing. Dat alles is voor mij en voor een aantal andere fracties, reden geweest om te zeggen.. een motie in te dienen, vreemd van de agenda, waarin we het college en de Verenigde Vergadering oproepen om kritisch te blijven op bebouwing en regelgeving rondom de kust en ik zou die motie graag aan u willen indienen. Hij staat geloof ik op de schermen en ik wil eigenlijk van de VV een uitspraak vragen of zij zich ook daarachter willen stellen.

De voorzitter: De motie is correct ingediend, u kunt hem allemaal meelesen op het scherm. Ik stel voor hoogheemraad Houtzager reactie te vragen.

De heer Houtzager: Voorzitter, dames en heren leden van de VV. een belangrijk onderwerp wordt hier aan de orde gesteld met een aantal zorgpunten daarin. Het college onderschrijft de zorgen die er zijn en wij zijn blij dat de minister heeft besloten om de kust, met betrekking tot de kust uit het besluit algemene regels ruimtelijke ordening te halen, het Barro, zoals we dat in vaktermen noemen. En de minister heeft nog iets anders gedaan. Ze heeft gezegd: laten we nu met de betrokken partijen in gesprek komen. Afgelopen maandag mocht ik namens het college op het ministerie met de minister en de betrokken andere hoogheemraadschappen en de betrokken provincies en de NGO's, dus de Natuurmonumenten, het gesprek voeren met de minister hoe we kunnen voorkomen, de gevoelens die er in de samenleving zijn, hoe we die kunnen voorkomen en weg kunnen nemen. Daar is afgesproken dat we komen tot een kustpact, waarin we met elkaar de spelregels afspreken met betrekking tot de kust. Dat is wat ons betreft een goede stap voorwaarts, want dan zitten we ook aan tafel, dat is één. Twee is, wat we wel vaststellen is, de kust is een beperkt gebied en de voorbeelden die u noemde, die vinden veelal plaats op gemeentelijk domein, niet zo zeer in de kust, maar achter de kust. En afgelopen maandag is dat onderwerp ook zeer nadrukkelijk aan de orde gekomen, dat we willen komen tot een kustpact, wat integraliteit met zich meebrengt en niet alleen de kuststroken, maar ook het achterliggende gebied. Weliswaar.. er was ook een vertegenwoordiger van de gemeenten bij, Jos Wienen, de burgemeester van Katwijk, was daarbij namens de gemeente, dat vergt nogal wat. Ja en dan blijf ik maar even uit de voorbeelden, los van of zij kloppen of niet, los van of dat bestemmings... nou allemaal mogelijk gemaakt wordt, maar ook de gedeputeerde van Zuid-Holland, die wij allen natuurlijk goed kennen, constateerde dat er in Hoek van Holland ook laatst bebouwing van strandhuisjes staat, waar de provincie Zuid-Holland überhaupt niet gelukkig mee is en zei: wij hebben dat in onderzoek. Qua kustveiligheid hebben wij daar geen instrumenten voor, want onze zone loopt daar achterlangs, dus ik had geen haakje om daarop in te spelen, maar ik ben blij dat we op deze manier door middel van een kustpact, de kwaliteiten van de kust kunnen aanpakken. Dus reagerend op de motie die u indient.. het college beschouwt deze motie als een steun in de rug om onze onderhandelingen verder te kunnen voeren.

De voorzitter: De heer Schouffoer. Daarmee, de motie kan worden overgenomen, dus.

De heer Schouffoer: Dat vind ik een prima idee voorzitter.

De voorzitter: Dan is die daarmee ook gelijk behandeld en afgehandeld. Ja.

Mevrouw Van der Burg: Mag ik een vraag stellen? In hoeverre is hier het windmolenproject ook aan de orde? Want dat is dan niet de kust, maar dat is ver de zee in. Maar u bent in dat overleg, wordt dat ook meegenomen?

De heer Houtzager: Nee, dit richt zich specifiek op de kust.

De voorzitter: De heer Van der Wedden.

De heer Van der Wedden: Voorzitter, vorig jaar hebben wij als VV – misschien was het alweer twee jaar geleden – de beschermingszone van de kust verkleind. Wat is daar het effect van op deze discussie?

De heer Houtzager: Ik denk niet – ja, u zult daar uw overwegingen voor gehad hebben. En wellicht zullen wij, als dat noodzakelijk is, daar weer verder met u over in gesprek kunnen gaan. Maar ik kan u niet met uw eigen besluitvorming confronteren.

De heer Van der Wedden: Nou, wat ik bedoel is het deel dat vanuit Delfland beschermd wordt, vanuit waterveiligheid, dat is kleiner geworden, dus er is nu een groter stuk kust dat door dit verhaal beschermd zou moeten worden, vanuit het Barro, denk ik, of zie ik dat verkeerd? Ik zie de dijkgraaf schudden.

De heer Houtzager: Nee, doordat nu de kust uit de Barro is gehaald, is het een nee als het gaat om kustbebouwing, die blijft dus in stand. De bedoeling was een nee, tenzij, in de Barro. Nu dit onderwerp uit de Barro is gehaald, is het een nee. En die bestaande bescherming die blijft dus gehandhaafd.

De voorzitter: Ja en voor dat deel dat rijksbeschermd is, dat is maar een deel weer van die hele kust. Dus het gaat ook over 7% procent maar van het totaal. Het zijn allemaal subtiele stukjes. Vandaar dat ook collega Houtzager zegt: je moet met alle partijen om de tafel komen, dan heb je kans dat je wat verder komt. De heer Van Adrichem.

De heer Van Adrichem: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, wij vinden het eerste bolletje bij 'dringt aan', vinden wij toch wel erg ver gaan. Maar ook ieder ander juridisch houdbaar argument te hanteren om materiële bouwverbod voor de kustzone in stand te houden. Wij vinden toch dat ook lokale democratie gewoon een belangrijk punt is. Wij moeten onze taak vooral doen en ik denk dat het nog beter is als je dat in een pact doet. Maar om nou – ik vind de motie in deze wel heel erg ver gaan. Ik zou die dikgedrukte letters zou ik toch graag achterwege willen laten.

De voorzitter: De heer J. van den Berg.

De heer J. van den Berg: Dank u wel. Ikzelf, maar ik denk ook onze fractie, zijn blij met de toezeggingen van de portefeuillehouder. Veiligheid is in essentie ons grootste goed. We hebben in de afgelopen periode onze kust versterkt en dat was een groot gedeelte in zandsuppletie, maar ook een heel gedeelte rondom Den Haag en Scheveningen, een heel duur object. Het kan wel eens wezen dat we qua veiligheid denken: we kunnen het wat verruimen. Maar voortschrijdend inzicht kan ook wel eens wezen dat wat we misschien nu toestaan, dat we daar over 20 jaar wel heel erg mee in de war zitten. Wat collega Van der Wedden aanroerde was denk ik

de veiligheid in ons gebied waar we verleden jaar een besluit in hebben genomen, dat we met hele kleine stapjes dat gaan proberen aan te tasten, de Slaperdijk, de Maasdijk, als ik het goed heb denk ik?

De heer Van der Wedden: Nee, ik doelde op het versmallen van de beschermingszone van de duinenrij. Daar hebben we ook een besluit over genomen.

De heer J. van den Berg: Nou, het besluit dat genomen is om waar het echt nodig is om onze Maasdijk wat te gaan aantasten, daar heeft onze fractie toch wel grote moeite mee gehad en in dat opzicht, staat dat een beetje haaks nu, dat we wel heel erg inzetten op de kust, maar als we toch echt een calamiteit krijgen, waarin we een tweede laag veiligheid ook op moeten kunnen vertrouwen, dat is toch ook heel belangrijk. En daar.. hoe er nu over gedacht wordt, dat geeft toch voor ons ook weer de nodige positiviteit dat we daar niet te lichtvaardig mee omgaan. Dank je wel.

De voorzitter: Geef ik het woord nog even aan... eerst de heer. O, mevrouw Hijlckama.

Mevrouw Van Hijlckama Vlieg: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat we hier te maken hebben met een typisch voorbeeld van een toepassing van het subsidiariteitsbeginsel, namelijk – om Shakespeare te citeren: het leven is een schouwtoneel, men speelt zijn rol en krijgt zijn deel – ik denk dat dit een oproep is aan Delfland om datgene wat de minister veronderstelt...

De heer Middendorp: Interruptie (...)

Mevrouw Koop: Voorzitter, bij interruptie... volgens mij is het Vondel.

De voorzitter: Nou, het is een mooie tekst. Wij zoeken het nog in Wikipedia na, maar ik vind het een mooie tekst.

Mevrouw Van Hijlckama Vlieg: Oké, gerectificeerd, waarvan akte. Maar het gaat er wel om dat we hier toch wel een serieus onderwerp te pakken hebben. En dat subsidiariteitsbeginsel, dat kan natuurlijk ook tegen ons werken. De minister gaat er nu vanuit dat gemeenten in staat zijn om in de machtstegenstellingen, die kust voldoende te beschermen, maar de vraag is of ze daar inderdaad toe in staat zijn en ze piepen op dit moment. Ik denk dat we dat wel moeten horen. En ook de provincies, het is de vraag of die voldoende doorzettingsmacht hebben om ontwikkelingen tegen te gaan. Dan is het niet de lokale democratie, maar dan is het gewoon de verantwoordelijkheid van Delfland om op een gegeven moment corrigerend op te treden als we inderdaad vinden dat de dingen de verkeerde kant op gaan. En mijn vraag aan dit college is: de beleidswijziging die we hebben afgesproken, besloten is voor die wijziging voor de kust, levert ons dat straks problemen op en is het voldoende om straks in een kustpact door te drukken dat hier geen verkeerde ontwikkelingen plaatsvinden? Dus bent u bereid om daar echt met harde hand, vanuit het belang van Delfland, doorzettingsmacht te gaan uitoefenen.

De voorzitter: Mevrouw De Zoete.

Mevrouw De Zoete: Dank u wel, voorzitter. Ja, het triggert mij toch om hier een opmerking over te maken, want ik moet deze laatste opmerking van mevrouw Hijlckama wel steunen. Alle juridische mogelijkheden: hoe groot zijn die mogelijkheden en kan er werkelijk, zelfs met zo'n pact – wel tegengehouden worden dat er gebouwd wordt aan de kust? Economische belangen wegen zwaar.

De voorzitter: Hoogheemraad.

De heer Houtzager: Ja, voorzitter, dames en heren, leden van de VV, we moeten natuurlijk wel goed kijken naar onze rol. En onze rol is te zorgen dat de veiligheid gewaarborgd wordt. Vanuit die toets heeft u als VV gezegd: met een kleinere beschermingszone kunnen wij dat ook, kunnen we die veiligheid waarborgen. Dat is uw overweging geweest. Nou, als de feiten zijn dat dat moet veranderen, dan komen wij met een nader voorstel, maar die heb ik nog niet, dus qua kustveiligheid hebben wij volgens mij hier ons instrumentarium goed ontwikkeld en passen we dat ook goed toe. Dat staat natuurlijk los van het feit dat er in de maatschappij onrust is ontstaan als het gaat om kustbebouwing. Wij proberen als hoogheemraadschap een bijdrage te leveren om de kust de kust te laten zijn, maar wel vanuit het instrumentarium dat wij daarin hebben en daarom denk ik: ik ben blij dat ik aan tafel zit, want dan kan ik tenminste invloed uitoefenen om de boel de goede kant in te duwen. Dat kan niet altijd met het instrumentarium in de hand, maar dat kan door samen te werken met andere partijen in een kustpact. Dus in die zin denk ik, kunnen we dat doen. Maar dat laat onverlet dat gemeenten autonome bevoegdheden hebben en dat als men in een bestemmingsplan iets regelt, ja, waar de provincie geen ingreep in doet, dat dat rechtszekerheid biedt naar mensen die iets willen. Dat is richting de VVD, zeg ik dat maar even heel helder en duidelijk. Als wij in Nederland daar op een andere manier mee willen omgaan, dan zullen we dat moeten doen. Wat ik in het overleg wel heb gezegd is – en dat gaat wel over veiligheid: ja, het is natuurlijk een beetje raar dat wij – en dat is een heel ander onderwerp – dat wij in het hoogwaterbeschermingsprogramma bij de rivieren, dat wij miljoenen besteden aan het uitkopen van woningen, die kennelijk in het verleden bestemmingsplanmatig mogelijk zijn gemaakt en waarvan we nu zeggen: die staan ons in de weg om bij de rivieren ons hoogwaterbeschermingsprogramma uit te voeren. Dus je moet wel, ook al gaat het om de kust, moet je gewoon heel zorgvuldig zijn met wat je bestemmingsplanmatig mogelijk maakt en daar zullen wij natuurlijk heel scherp op kijken als hoogheemraadschap. Want we willen niet straks – en dat is ook een discussie die we bijvoorbeeld bij de Hoekse Lijn voeren – we willen ervoor zorgen dat wij voldoende ruimte hebben om de kustveiligheid vanuit onze rol ook echt te garanderen. En een vraag van de VVD: hoe leest u de motie? Ik heb gezegd: we nemen de strekking van de motie over en wij voelen hem als steun in de rug en in een kustpact denk ik dat we Nederland ... de kust op een goede manier vasthouden. Want iedereen houdt van de kust en iedereen begrijpt waar het over gaat.

De heer Nanninga: Voorzitter, bij interruptie.

De voorzitter: De heer Nanninga.

De heer Nanninga: Dank voor uw woorden, portefeuillehouder. Ik zag u van de week, of een paar weken terug, op facebook voor een zandverstuiving staan. Ik dacht: als daar nu een rijtje – het is voor veel geld aangelegd in de duinen – als daar een rijtje strandhuizen voor komt, zijn die miljoenen ook verstoord, dus u begrijpt het belang van de motie en ik dank u voor uw inzet.

De voorzitter: Dank. Ja, de heer Schouffoer.

De heer Kuijvenhoven: Voorzitter, ik wil... Pardon.

De voorzitter: De heer Kuijvenhoven en dan...

De heer Kuijvenhoven: Het doet mij deugd te horen dat wij inderdaad participeren in een pact dat ook hopelijk de minister behoedt voor het zwalken. Maar ik ben het met de portefeuillehouder eens dat wij op deze

manier goed in staat worden geacht om het instrumentarium dat hoort bij dit waterschap te kunnen uitoefenen en daar ook een goede rol in kan spelen. Ik ben het eens met het college dat de motie... je kunt over woorden strijden, maar zoals het er nu voorligt als een steun in de rug wordt gezien en dan gaat het inderdaad om de strekking en die onderschrijven wij.

De voorzitter: Dan tot slot de heer Schouffoer.

De heer Schouffoer: Ja, voorzitter, ik wil de portefeuillehouder bedanken voor de beantwoording en ook het college en ik constateer met vreugd dat we als Verenigde Vergadering gewoon hierin dezelfde lijn en dezelfde gedachte hebben, dat de kust te belangrijk is om alleen op formele gronden en formeel instrumentarium toe te passen. Ik denk dat zo'n pact, zeker ook met gemeenten, dat we elkaar als overheden daarmee ook op het goede pad staan.

### **Motie TTIP Verdrag**

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de volgende motie. Mevrouw Hoogerwerf.

Mevrouw Hoogerwerf: Dank u wel, voorzitter. Deze motie behandelt het TTIP-verdrag. Dat is een verdrag dat momenteel veel opspraak veroorzaakt, zowel binnen overheden als op maatschappelijk niveau. Wat betekent het nou eigenlijk en wat betekent het voor Delfland? Momenteel onderhandelen de Europese Unie en de Verenigde Staten over het zogenaamde Transatlantic Trade And Investmentpartnership, het TTIP-verdrag. Het doel hiervan is om de onderlinge handel te vergemakkelijken. Barrières zoals bijvoorbeeld importtarieven af te bouwen en het onderling afstemmen van regels en standaarden voor producten en diensten. Zeker op het gebied van landbouw en voedsel zal dit verdrag verstrekken gevolgen hebben voor milieu, dierenwelzijn, volksgezondheid en de keuzevrijheid van consumenten. De harmonisering van productstandaarden en veiligheidsvoorschriften binnen TTIP zal ertoe leiden dat de Europese standaarden voor onder andere milieu en dierenwelzijn omlaag gehaald worden, om de simpele reden dat de standaarden in de VS over het algemeen lager liggen dan hier in Europa. Onze fractie, Categorie Natuurterreinen, 50-PLUS en de Partij van de Arbeid, maken zich hier zorgen over. In de onderhandelingen over TTIP is ook harmonisering van regelgeving op het gebied van intellectueel eigendom opgenomen. Dit zal een verlaging van een bescherming van burgers, consumenten, boeren en bedrijven betekenen in de Europese Unie. Bescherming van investeerders via het Investor State Dispute Settlement, het ISDS arbitragesysteem, leidt bovendien tot een ondermijning van democratisch tot stand gekomen wetten en rechten, die momenteel gelden in Nederland en in de hele Europese Unie en zal de democratische mogelijkheden voor herziening of aanscherping van beleid beperken. Deze clause geeft bedrijven het recht om staten aan te klagen voor overheidsmaatregelen die het bedrijfsleven zouden schaden, in het economisch belang. Ook het rechtsgebied van Delfland wordt hierdoor buitenspel gezet of zou hierdoor buiten spel gezet kunnen worden voor het economisch belang van multinationals. Momenteel hebben verschillende overheidsinstanties hun zorgen uitgesproken over TTIP, 21 gemeenten hebben dat gedaan, waaronder de gemeente Amsterdam, Haarlem, Utrecht, Den Briel, Eindhoven, Tilburg, Maastricht, Groningen, Hoogezand-Sappemeer. Ook drie provincies hebben hun zorgen uitgesproken, namelijk Friesland, Groningen en Limburg. En sinds vorige week ook een waterschap. Op donderdag 11 februari heeft waterschap Amstel, Gooi en Vecht een breed ondersteunde motie aangenomen over TTIP. De motie spreekt de zorg uit dat het in het onderhandeling zijnde handelsakkoord met de VS in de huidige opzet en vorm en met name de clause over investeringsbescherming, een bedreiging vormen voor het rechtsgebied van waterschappen en dat ze schadelijk zijn voor regels van het waterschap omtrent sociale normen, milieu, economie, cultuur, gezondheid, landbouw en intellectueel eigendom. De zorg die uit deze motie spreekt, gaat het dagelijks bestuur van Amstel, Gooi en Vecht onder de aandacht brengen van de Unie

van Waterschappen, minister van buitenlandse zaken, minister van infrastructuur en milieu, de Tweede Kamer, de Europese commissie, de raad van ministers van de EU en het Europees parlement. Wij zien graag dat de VV van Delfland zich ook uitspreekt in de zorg die we hebben over dit TTIP-verdrag. Dank u wel.

De voorzitter: De motie is correct ingediend. Namens het college zullen wij reageren. Ik wou de volgende opmerkingen daarover maken namens het college. Allereerst beschouwen wij toch de discussie over dit verdrag en de afspraken, op dit moment nog steeds liggend op het niveau van de Europese Commissie, waarbij ook de Europese commissaris vrij strak en helder is over het soort onderwerpen wat ze daar aan het doen is, daar is vol overleg ook met het Europees parlement over en regeringsleiders. Dat loopt nog, dus we praten over teksten die nog niet vaststaan, we praten ook nog over geheime teksten, die we niet allemaal kennen. Dus we praten over een heleboel onduidelijkheden wat er in is. Dat is de eerste opmerking. En de tweede is, daar gaat het een beetje over de verhoudingen. Het ligt een beetje in hetzelfde verlengde als straks, zo van: ja, doet de gemeenteraad wel wat die moet doen? Doet een Tweede Kamer wel wat die moet gaan doen? En wat is onze taak eigenlijk? Wij hebben natuurlijk een begrensde verantwoordelijkheid, daar zijn we natuurlijk vrij strikt altijd in. We zijn een functionele democratie. Dat betekent dat we ons dus tot dat takenpakket ook beheersen en de vraag is of met name ook zoals het geformuleerd wordt niet ver over de grenzen gaat van wat het takenpakket van een functionele democratie en dat je dan juist komt in het takenpakket van de algemene democratie. Dus dat is een tweede kanttekening. En de derde is: er valt nog wel wat over te zeggen denk ik, met elkaar en de vraag is of nou een motie in de vergadering daar op dit moment de beste methode voor is. Dus gezien die drie argumenten is het college geen voorstander van deze motie. Ik geef hem ter bespreking. Ik kijk even langs. Ja, mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn: Dank u wel. Alles op een rijtje zettend is het complexe materie. Er zijn voors, er zijn tegens. We staan voor een gelijk speelveld met dezelfde regels, dat kunnen we ons wel instemmen. Maar zo ver zijn we volgens mij nog lang niet. Wij kunnen als fractie dit nog niet overzien wat dat voor invloed heeft voor Delfland, wat wij hierop kunnen doen. Er zitten wel een aantal dingen in de motie, of die gezegd zijn, maar er zijn nog veel meer onzekerheden. Wat is nu het belang van deze motie om hier in het waterschap eigenlijk te behandelen? Wat denkt u dat u met deze motie verder hiermee te kunnen bereiken bij dit waterschap om dit verder te krijgen?

De voorzitter: Ik kijk even verder. Ja, de heer P. van den Berg.

De heer P. van den Berg: Dank u wel voorzitter. Onze fractie zal deze motie niet steunen. Dat is ten eerste omdat wij vinden dat in de overwegingen van deze motie het TTIP wel heel eenzijdig wordt belicht, door uitsluitend te spreken van bedreigingen. Het doel van het TTIP is om de handel tussen de EU en de VS te vereenvoudigen. En het werd al aangegeven, door het afbouwen en afschaffen van importtarieven en door afstemming en erkenning van standaards en regels en dat is naar onze mening goed voor de handel, goed voor de economische groei, goed voor de werkgelegenheid en dat is daarmee ook goed voor een land als Nederland met een open economie. Dit standpunt zal u niet verbazen vanuit onze fractie. Een veelgehoorde zorg die in deze motie ook aan de orde komt is dat de normen van de Europese standaarden, dat de normen in Europa omlaag worden gehaald, maar we hebben wel het idee dat dat in deze motie en in deze fase van de onderhandelingen wordt overtrokken. Want, de dijkgraaf zei er volgens mij ook al iets over, de EU en Nederland stellen harde eisen aan het behoud van de Europese normen, zodat het de vraag is of deze zorg wel zo reëel is. Bijvoorbeeld op dit moment loopt er ook een adviesvraag van het kabinet bij de CER, over de vraag wat nou precies de consequenties zijn van het TTIP. In deze motie wordt ook gesteld dat TTIP de slagkracht van publieke overheden aantast, waaronder die van de waterschappen. Dat is volgens ons op dit moment een



sterk gechargeerd beeld. Want niet aantasting van die publieke diensten is nou juist een van de harde voorwaarden die de EU stelt en de Eurocommissaris Malmström en zijn Amerikaanse collega Froman, hebben in een gezamenlijke verklaring op 20 maart 2015 ook aangegeven dat TTIP geen restricties zal meebrengen op publieke terreinen als onderwijs, gezondheidszorg, sociale diensten en water. Nou, de Unie van Waterschappen heeft ook een soort factsheet uitgegeven over dit onderwerp en heeft daar ook in aangegeven dat het ernaar uit ziet dat publieke diensten als water niet zullen worden aangetast door TTIP. Nou, kortom, wij vinden deze motie eenzijdig en onterecht een uitsluitend negatief beeld van TTIP schetst en dat de vermeende bedreigingen voor het waterschap zijn overdreven. Met deze motie worden wat ons betreft dus verkeerde signalen afgegeven en daarom zullen wij die motie niet steunen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kuijvenhoven.

De heer Kuijvenhoven: Dank u, voorzitter. Het CDA is ook niet voornemens de motie te steunen, stelt wel op prijs dat een tour d'horizon wordt gemaakt om toch te bezien of de belangen van het waterschap op enigerlei wijze kan worden geschaad. Dat zien wij niet, het is al over tafel gegaan. De argumentatie is gebezigd, zowel vanuit het college als van mijn voorgangers, die onderschrijven grosso modo en stemmen daarom niet in met de motie.

De voorzitter: Dank. De heer Van Adrichem.

De heer Van Adrichem: Voorzitter, dank u wel. Wij begrijpen geheel, uit het gezichtspunt van de Partij van de Dieren dat zij hier aandacht voor vragen. Maar ik moet zeggen dat vooral de woorden van de heer Van den Berg ons heel erg aanspreken en daar zouden wij ons dus wel bij willen aansluiten, want ik denk dat het hier niet op zijn plaats is om deze motie aan te nemen. Dus wij zullen deze motie niet steunen.

De voorzitter: Dank. Ik kijk even... mevrouw De Zoete.

Mevrouw De Zoete: Dank u wel, voorzitter. Ook ChristenUnie en SGP maakt zich grote zorgen over de mogelijke implicaties van TTIP. Maar op Europees gebied is daar dan ook flink gelobbyd en aangezien het gaat om zaken die nog spelen en die lobby ook werkelijk effect heeft gehad – het Europees parlement heeft grote druk uitgeoefend, zodat de Europese Commissie ook al voor elkaar heeft gekregen, het is net ook al gememoreerd, dat bepaalde grote bedreigingen uit het verdrag zijn gehaald – is het denk ik op dit moment nog niet het juiste moment om een dergelijke motie aan te nemen. Vandaar dat onze fractie deze motie ook niet zal steunen. Ongeacht de zorgen die we wel hebben, zien we ook de voordelen hiervan en die voordelen liggen zelfs ook wel op het gebied van milieu, want investeringsbescherming is natuurlijk ook goed voor zaken die zich bezig houden met investeringen in het milieu. Dank u wel.

De voorzitter: Ja, mevrouw Jans.

Mevrouw Jans: Dank u wel, voorzitter. Overleg over de TTIP is gaande op verschillende niveaus, lagere overheid, Rijksoverheid en overkoepelend de Europese Unie. De Algemene Waterschapspartij deelt de zorgen die uit deze motie blijkt en daarnaast willen wij het college vragen om een toezegging om dit in de Unie van Waterschappen in te brengen, om namens alle waterschappen een gezamenlijk standpunt in te nemen, zodat de waterschappen niet als individu optreden, maar als collectief en daarover een voortgangsmelding in de commissie BOB te doen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Nanninga.

De heer Nanninga: Dank u wel, voorzitter. De Unie van Waterschappen heeft heel recentelijk het een en ander gezegd over TTIP. De heer Hein Pieper heeft overleg gehad met minister Ploumen en ik wil daar een zin uit voorlezen: voor de watersector zijn er kansen voor het exporteren van kennis en ervaring. De zorgen van de waterschappen zitten op het punt dat zij de taken moeten blijven uitvoeren zonder last te krijgen van gedwongen privatisering, torenhoge claims van buitenlandse investeerders of door het verlagen van milieustandaarden. Nou, volgens mij is dat een goede samenvatting van de problematiek die voorligt. Wat de heer Van den Berg opnoemt is dat er dankzij TTIP ook voordelen bestaan aan een eventuele samenwerking, maar inderdaad ook de zorg en die wordt ook nog eens een keer benoemd door de Unie van Waterschappen. Ik wil het college vragen, de Unie van Waterschappen hierin wel te ondersteunen, ze hebben dat nog in een ander punt genoemd, nog wat specifiek: afstemming, wet- en regelgeving, de samenwerking met de VS mag niet leiden tot het verlagen van de over het algemeen hogere Europese standaarden, bijvoorbeeld met betrekking tot chemicaliën. Nou, dat is in dit gebied juist de grootste zorg, als we het hebben over pesticiden. Ik wilde vragen om in ieder geval de toezegging te doen dat u niet beneden het niveau van wat de Unie heeft gezegd, te zitten. Zo ja, dan zijn wij het met u eens en hoeven wij deze motie niet te ondersteunen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Schouffoer.

De heer Schouffoer: Ja voorzitter, dank u wel. Nou ja, ik wil eigenlijk aansluiten bij de heer Nanninga. Er zijn veel overwegingen rondom TTIP die ik deel en er zijn er ook die ik niet deel, die in de preambule staan. Maar ik heb wel zorgen en die zorgen worden ook gedeeld door het bestuur van de Unie van Waterschappen, die daarover heeft overlegd en zal overleggen met minister Ploumen. Ik beschouw de motie daarom ook als steun in de rug van het college en het Uniebestuur in dat overleg. Ik zal ervoor stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Hijckama.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg: De motie is in feite een oproep om onze positie te verdedigen via onze eigen kanalen richting de Unie van Waterschappen. Dat is de strekking van de motie. Ik verwijs even naar het vergelijkbare verdrag wat met Canada is gesloten. Alles wat we in onze eigen bestuurlijke verhoudingen ons eigen willen houden, dat zal in die verdragsonderhandeling uitgesloten moeten worden. Er moet een actieve handeling op gepleegd worden om dat te verzekeren en dat is heel goed als de Unie van Waterschappen zich daar sterk voor zou maken en de Unie heeft baat bij een uitspraak van de waterschappen dat versterkt. En ik waarschuw ook een beetje voor de kracht van internationale verdragen. Als dat verdrag er eenmaal ligt dan heb je het nakijken en dan kunnen we dus niet meer gaan klagen dat we hier met zeer vermoeiende concurrentieverhoudingen te maken gaan krijgen als het om het uitvoeren van de taken van Delfland gaat. Als het verdrag er eenmaal is dan is het dus gewoon te laat. Dus vandaar dat wij de motie willen steunen op dit moment.

De voorzitter: Dank u wel. Voordat ik naar de indiener ga, nog even reactie onzerzijds. Er is een paar keer al gerefereerd aan wat de Unie heeft uitgedragen. Dat beschouwen wij als voldoende, daar hoeven wij ook verder geen enkele toevoegingen aan te doen. Voor wat betreft de tekst zoals die ligt, die gaat het college echt te ver, want dat gaat veel verder dan feitelijk de zorg die wel wordt breed gedeeld. Dus wij steunen die motie... wij wijzen hem ook echt af op dit punt, omdat die gewoon te verstrekkend is. Wij vinden echt de reactie van de Unie voldoende op dit moment, ook gezien de discussie die nog volop aan de gang is tussen de Europese Commissie, het Europees parlement en ook met de Amerikanen en verder. Ik weet ook, discussies gingen ook over de drinkwaterkant. Het was nog niet eens zo dat het van de andere kant van de oceaan kwam, maar bijvoorbeeld de Fransen zijn... uitgerekend de Fransen, wat toch een meer dan gebureaucratiseerd land is, waar geen enkele beweging te bespeuren is om het land ooit verder te brengen,

die zijn dus erg voor privatisering van de drinkwaterleidingbedrijven. Dat hadden ze er ook nog eens bijna tussen gesmokkeld en dat is door de andere landen weer teruggeduwd van: dat willen we niet. En zeker Nederland was daar ook strak in. Dus ik kan alleen maar constateren dat ook de Nederlandse overheid, de Rijksoverheid bij het kabinet er vol in zit om aan de belangen van Nederland te voldoen. Dus ik denk dat daarmee alles gezegd is wat ik kan zeggen.

De heer Hombergen: Mijnheer de voorzitter, ter interruptie. Kunt u wat beter articuleren welke zinsnede het dan betreft waarin u zegt: dat vinden wij veel te ver gaan?

De voorzitter: Nou, ik denk dat ik voldoende ben geweest. De tekst van de Unie is voldoende. Ik denk dat ook anderen hebben gezegd. Op een van de problemen wordt ingegaan, dat is ook door een aantal genoemd, dus daarmee is de motie ook niet evenwichtig, dus ik laat het daarbij. Ik kijk even naar de indiener, mevrouw Hoogerwerf.

Mevrouw Hoogerwerf: Dank u wel, voorzitter. Om te reageren op het gezegde, met betrekking tot het moment van indiening van deze motie, velen van u vinden dat misschien iets te vroeg. Wij vinden het juist hét moment om deze motie in te dienen, omdat de onderhandelingen gebrek tonen aan transparante. Onderhandelingen vinden veelal achter gesloten deur plaats en ook de tekst van het verdrag is slecht toegankelijk voor overheden. Dit verdrag gaat alle overheidslagen aan. Daarmee ook de overheidslaag van de waterschappen, dus wat dat betreft vinden we het juist goed om de belangen van Delfland daarin te blijven behartigen en voor ogen te blijven houden. Met betrekking tot het openbreken van handelsbarrières, kwam bij mij de hele discussie rond de Joint Strike Fighter weer naar boven toe. Daar werden ook gouden bergen beloofd aan het bedrijfsleven over opdrachten in de Verenigde Staten. Die inschattingen waren ver overdreven. De belastingbetaler heeft nog steeds te maken met de gevolgen van het akkoord omtrent Joint Strike Fighter. Daar deed het mij een beetje aan denken. Onze fractie maakt zich grote zorgen over het ISDS-systeem, waarbij multinationals overheden kunnen aanspreken als ze economische winst mislopen. Want via die achterdeur zullen wel publieke taken ter discussie komen te staan in het economisch licht van het hele verdrag. Dus ik ben wel een beetje teleurgesteld dat de motie niet wordt gesteund door de VV, aan de andere kant ben ik wel blij dat we er hier over in deze setting kunnen discussiëren, dank ook iedereen voor de inbreng daarvoor. En ik wil het dagelijks bestuur vragen om de zorg over TTIP te blijven uiten naar de Unie. Dank u wel.

De voorzitter: Wilt u de motie nog in stemming brengen?

Mevrouw Hoogerwerf: Ja, dat willen wij. Dank u wel.

De voorzitter: Dat bleek niet uit uw slotwoord. Dan gaat de motie in stemming. Willen degenen die voor zijn hun hand....

De heer Nanninga: Voorzitter, ik wil graag een stemverklaring doen. Morgen vindt die vergadering plaats bij de Unie van Waterschappen. Iedereen kan die tekst nalezen in de agenda. Wij vinden die tekst buitengewoon goed het idee van de motie weergeven en u heeft ook gezegd dat u zich achter de Unie schaart. Dus dat is voor ons meer dan voldoende. Dank u wel.

De voorzitter: Goed, anderen nog? Mevrouw De Zoete.

Mevrouw De Zoete: Dank u wel, voorzitter. Mijn opmerking is eigenlijk een beetje vergelijkbaar met die van de heer Nanninga. Zorgen worden geuit door de Unie van Waterschappen en dat is voor ons op dit moment voldoende. De tekst van deze motie gaat ons iets te ver en daarom steunen wij de motie niet.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaat hij nu in stemming.... Mevrouw Jans, een stemverklaring.

Mevrouw Jans: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me aan bij de Algemene Waterschapspartij Delfland sluit zich aan bij de twee voorgaande sprekers. Wanneer Delfland zich schaart achter het standpunt van de Unie van Waterschappen, vinden wij dat voldoende en steunen wij de motie niet. Dank u.

De voorzitter: Dank, dan gaat hij nu echt in stemming. Willen degenen die voor zijn hun hand opsteken? Zeven, dank u wel. Degenen die tegen zijn, dat zullen de overige zijn als het goed is. Ja, dan is hij verworpen deze motie. Dank u wel. Ik ben aan het eind van de besprekstukken. Voordat ik helemaal aan het eind ben van het openbare gedeelte, nadat ik alle stukken heb doorgehamerd, ben ik bij de heer Nanninga terug, want die wilde nog een cadeautje aanbieden. Hoe dat reglementair gaat weet ik niet precies, maar ja. Het woord is aan de heer Nanninga en dan gaan we kijken of die binnen de orde is, maar dat gaan we gewoon.

De heer Nanninga: Ja voorzitter, er staan ook andere agendapunten op die al zijn gepasseerd. Eentje is integriteit en cadeaus. Ik heb het bonnetje bij me. Het heeft een waarde van meer dan 50 euro, dus daar moeten we nog iets voor verzinnen, maar dat zal ik u zo overleggen. U weet, wij maken ons allemaal zorgen over de klimaatadaptatie, dus ik wil in dat kader de portefeuillehouder klimaatadaptatie een cadeautje aanbieden. Als bestuurder moet je altijd het goede voorbeeld geven. ik heb ooit een folder in de bus gekregen van de heer Paul van den Berg, die heeft zijn hele huis volgegooid met zonnepanelen, u kunt van mij foto's zien op internet dat ik ze ook heb en ook braaf heb afgekoppeld. Dus ik wil graag een cadeautje aanbieden.

De voorzitter: Het wordt nu even uitpakkt. Dit bonnetje is onder de 50 euro, dus ik weet niet of ik het goede bonnetje nu heb, 16 euro 54 staat hier. De waarde is veel hoger. Maar ik probeer me aan die nota integriteit te houden, anders wordt het weer zo ingewikkeld. Het woord is buiten de orde voor de hoogheerraad Houtzager.

De heer Houtzager: Ja, dames en heren, leden van de VV. ik weet nog niet zo goed wat ik nou met deze pijp moet, want qua maatvoering is hij wat dunnetjes. Ik heb laatst thuis ook een kleine... hadden wij een kleine overstroming, omdat de afvoer van onze wasmachine die was volgelopen met zeepresten en op een gegeven moment kwam t water uit het plafond, dus of ik dat hiermee kan verhelpen dat weet ik niet. Maar het college stelt het in ieder geval zeer op prijs dat u klimaatadaptatie weer even goed op de agenda wilt zetten. Dat heeft het college ook gedaan, maar wel binnen de kaders die u als VV heeft geschetst. Want u heeft als VV bij de begroting ingestemd met het voorstel dat 2016 het jaar is van pilots en daar hebben wij geld voor beschikbaar gekregen, 150.000 euro. We hebben de gemeentes nu uitgedaagd om met die pilots te komen, zodat wij kunnen stimuleren. En in 2017 gaan wij het beleid maken. Als u het college ook binnen dat kader de ruimte geeft en vooral zorgt dat klimaatadaptatie, dat zit in de hoofden van mensen en is een proces wat we van onderop moeten organiseren. Dus wat wij willen stimuleren is buurtinitiatieven en initiatieven die komen – zoals u ook al zei: kijk naar mijn huis, hoe ik het doe, zegt het voort richting uw burens, zegt het voort naar allen, want het is echt een beweging die we met elkaar op gang moeten krijgen. Het college ziet uw inzet hiermee ook als een bijdrage daaraan en daar willen we u zeer voor bedanken.

De voorzitter: Dank, heb ik nog even een formele vraag aan de heer Nanninga. Is het nu aan de hoogheerraad persoonlijk gegeven of aan het college?

De heer Nanninga: Nou, laat ik hem aan een iemand geven, want anders wordt het inderdaad heel lastig. Ik denk dat je als portefeuillehouder klimaatadaptatie het goede voorbeeld moet geven, zoals ik al zei en daar zelf ook mee moet beginnen. Er zit een handleiding bij, u heeft hem gevonden, dus u komt daar vast wel uit.

### **Sluiting**

De voorzitter: Goed, dit is het einde van de openbare zitting, dus de leden van de VV worden gevraagd om te blijven zitten. De tribune moet totaal leeg, ook medewerkers moeten eruit, want we gaan iets doen waar niemand bij hoort.